

BIULETYN AMORZADOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC

Nr 7-8

lipiec-sierpień 2016

Park pełen młodzieńczych emocji!

23 lipca w parku na Północy odbył się piknik z okazji Świątowych Dni Młodzieży. Uczestniczyła w nim licząca niemal 400 osób grupa francuskiej młodzieży wraz z księżmi i siostrami zakonnymi, która gościła w parafiach Dekanatu Czechowickiego. Pielgrzymi bawili się wspólnie z goszczącymi ich rodzinami, czechowickimi księżmi i mieszkańcami gminy.

W NUMERZE

Święto miasta

strony 3-5

Na sesji i w komisjach

strony 4-7

Co kryje

Zamek Wilczków

strony 8-13

Odbudowa kapliczki

i pomnika

strony 14-15

Inwestycje i remonty

strony 16-17

W wakacje w bibliotece

strona 17

Piknik pełen

młodzięcej energii

strona 18

Nowy mural

strona 19

Współpraca

polsko-francuska

strony 18-19

OKŁADKA:

Piknik dla pielgrzymów w parku na Północy
fot. Magdalena Żaczek-Paszek
oprac. Red.

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC

Ukazuje się 8 razy w roku (2016)

Czasopismo wydaje:

Urząd Miejski w Czechowicach-Dziedzicach

Pl. Jana Pawła II 1

43-502 Czechowice-Dziedzice

www.czechowice-dziedzice.pl

Nakład: 6000 + 100 egz.

Druk: Times | Czechowice-Dziedzice

Projekt, opracowanie graficzne,
skład i przygotowanie do druku - Red.

REDAKTOR NACZELNY:

Paweł Mizera

Tel. 32 21 471 86

biuletyn@um.czechowice-dziedzice.pl

RADA PROGRAMOWA:

Maciej Kołoczek (przewodniczący)

Krzysztof Bergel

Andrzej Maj

Alicja Ogiełto

Piknik na Czechowickich Błoniach pełen młodzięcej energii

strona 18

TEMAT NUMERU

PROGRAM 42. DNI CZECHOWIC-DZIEDZIC

27 SIERPNIA 2016

SOBOTA

prowadzenie **Aneta Chwalba**

Na płycie boisk MOSiR od godz. 13:00

„Piknik militarno-strzelecki” z okazji 10-lecia Jednostki Strzeleckiej
3028 Czechowice-Dziedzice

16:30 rozpoczęcie 42. Dni Czechowic-Dziedzic

16:30 **Audio Cases** - koncert

17:30 **Animators** - koncert

18:30 **Rocker Soul** - koncert

19:30 **Sztywny Pal Azji** - koncert

21:30 **Varius Manx & Kasia Stankiewicz** - koncert

28 SIERPNIA 2016

NIEDZIELA

prowadzenie **Steffen Möller**

14:00 aktywne miasteczko zabaw dla dzieci

15:30 rozpoczęcie DNIA NIEMIECKIEGO

15:40 rozpoczęcie pokazu kulinarnego **Remigiusza Rączki**

16:00 czas dla miasta Hiddenhausen - pokaz rzeźby piłą mechaniczną
w drewnie - **Hans Klein**

16:30 **Mirosław Jędrowski** z zespołem - koncert

17:50 Remigiusz Rączka w rozmowie ze Steffenem Möllem

18:20 **Młodzieżowa Orkiestra Dęta** Miejskiego Domu Kultury
w Czechowicach-Dziedzicach, kapelmistrz: Tomasz Janusz,
Mażoretki Perfecto, choreograf: Katarzyna Kubickowa

18:50 Steffen Möller rozmawia z burmistrzami - Hiddenhausen
i Czechowic-Dziedzic

19:30 **Eurocats** - koncert

20:30 wręczenie nagrody **Promotio Urbis**

21:00 **Boney M** - koncert

Na zakończenie - **pokaz sztucznych ogni**

FOT. MAGDALENA ZACZEK-PASZEK

42. Dni

42. Dni Czechowic-Dziedzic odbędą się 27-28 sierpnia br. na stadionie miejskim MOSiR-u.

Szczegóły są na bieżąco publikowane na facebooku - <https://www.facebook.com/dniczechowicdziedzic/>.

W sobotę wystąpią m.in. **SZTYWNY PAL AZJI** i **VARIUS MANX** z **Kasią Stankiewicz**, odbędą się również koncerty **AUDIO CASES**, **ANIMATORS** i **ROCKER SOUL**.

W niedzielę - **Dzień Niemiecki** z prezentacją naszego miasta partnerskiego **Hiddenhausen** z koncertami **Mirosława Jędrowskiego** z zespołem, **EUROCATS** i finałowym **BONEY M**.

W tym dniu będzie można zobaczyć m.in. pokazy - kulinarny **Remigiusza Rączki**, rzeźby piłą mechaniczną w drewnie **Hansa Kleina** oraz występy **Mażorettek Perfekto** i **Młodzieżowej Orkiestry Dętej Miejskiego Domu Kultury**.

Pierwszy dzień imprezy poprowadzi Aneta Chwalba, drugi - znany i lubiany aktor Steffen Möller. W niedzielę zostanie również wręczona Nagroda Promotio Urbis AD 2016. Imprezę tradycyjnie zwieńczy pokaz sztucznych ogni. Wraz z Dniami Czechowic-Dziedzic odbędą się liczne imprezy towarzyszące, szczegóły - na plakacie i w kalendarzu imprez na stronie <http://www.czechowice-dziedzice.pl>.

czechowice-
dziedzice.pl

facebook

Sponsorzy Główni

Sponsorzy i Partnerzy

Patronat Medialny

Organizatorzy

120 lat OSP w Ligocie

9 lipca br. Ochotnicza Straż Pożarna w Ligocie uroczystie obchodziła jubileusz 120-lecia swojego istnienia.

Obchody rozpoczęły się zbiórką pododdziałów przy Remizie OSP, spod której uczestnicy przemaszerowali na mszę św. do kościoła pw. Opatrznosci Bożej. Następnie, pod Remizą OSP Ligota, odbyły się uroczystości jubileuszowe, w czasie których Burmistrz Czechowic-Dziedzic

zastępowym, ligockim strażakom.

Obecnie, na terenie Gminy Czechowice-Dziedzic funkcjonuje sześć jednostek OSP – oprócz OSP „Ligota” (Ligota, ul. Wapienicka 36) są to OSP „Czechowice I” (Czechowice-Dziedzice, ul. Barlickiego 24), OSP „Czechowice II” (Czechowice-Dziedzice, ul. Zamkowa 74), OSP „Dziedzice” (Czechowice-Dziedzice, ul. Strażacka 1), OSP w Bronowie (Bronów, ul. A. Czyża 12) i OSP w Zabrzegu (Zabrzeg, ul. T. Gazdy 3). (ŁP, Red.) ■

Wybrano Gminną RADĘ SENIORÓW

15 członków wybrano do Gminnej Rady Seniorów w Czechowicach-Dziedzicach.

Zgodnie z § 10 Statutu Gminnej Rady Seniorów w Czechowicach-Dziedzicach, po dokonaniu weryfikacji formalnej zgłoszeń kandydatów, które zostały dokonane na podstawie zarządzenia nr 59/16 Burmistrza Czechowic-Dziedzic z dnia 17 maja 2016 r. w sprawie zarządzenia wyborów do Gminnej Rady Seniorów (...), prawidłowo zgłoszonych zostało 15 osób, w tym jako przedstawiciele osób starszych 9 osób i jako przedstawiciele podmiotów działających na rzecz osób starszych – 6 osób. Zgłoszeni zostali: **Alfred Gałuszka** zam. Czechowice-Dziedzice, **Urszula Gazda** zam. Czechowice-Dziedzice, **Leon Hałas** zam. Zabrzeg, **Zbigniew Klimczok** zam. Czechowice-Dziedzice, **Andrzej Kobiela** zam. Ligota, **Edward Lesiewicz** zam. Czechowice-Dziedzice, **Michalina Li-u-fa** zam. Czechowice-Dziedzice, **Stanisław Łukosz** zam. Ligota, **Janina Matłosz** zam. Czechowice-Dziedzice, **Bogdan Ogrocki** zam. Czechowic-Dziedzic

wice-Dziedzice, **Kazimierz Polok** zam. Czechowice-Dziedzice, **Alina Sikora** zam. Czechowice-Dziedzice, **Józef Soszka** zam. Bronów, **Zbigniew Szewczyk** zam. Czechowice-Dziedzice, **Andrzej Zuber** zam. Czechowice-Dziedzice. Na podstawie § 11 Statutu Gminnej Rady Seniorów wszystkie wymienione wyżej osoby uzyskały status członka Gminnej Rady Seniorów w Czechowicach-Dziedzicach. Zarządzeniem Nr 89/16 Burmistrza Czechowic-Dziedzic z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie zwołania pierwszego posiedzenia Gminnej Rady Seniorów, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446) oraz § 15 ust. 1, § 27 Statutu Gminnej Rady Seniorów w Czechowicach-Dziedzicach przyjętego uchwałą nr XX/189/16 Rady Miejskiej z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie powołania Gminnej Rady Seniorów (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2016 r. poz. 1309) Burmistrz zarządził zwołanie pierwszego posiedzenia Gminnej Rady Seniorów w Czechowicach-Dziedzicach na dzień 8 września br. o godz. 15 w sali obrad Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach, Plac Jana Pawła II 1. (OR/UM) ■

Dotacja na drogi powiatowe

W budżecie gminy na rok 2016 zaplanowano środki finansowe na dotację celową dla Powiatu Bielskiego na wykonanie jeszcze w tym roku inwestycji i remontów na drogach powiatowych na terenie gminy. W ramach zadań inwestycyjnych planuje się wykonanie projektu przystanku i chodnika przy ul. Ligockiej oraz projekt budowy chodnika z miejscami postojowymi przy ulicy Szkolnej (pomiędzy ulicami Wyspiańskiego i Krzanowskiego – w ubiegłym roku wykonano koncepcję zadania). W ramach remontów planuje się wykonanie chodnika w ciągu ul. Narutowicza oraz przy ul. Drzymały (przy współudziale środków jednostek pomocniczych gminy), a także remont pobocza na odcinku ul. Prusa, celem uporządkowania pobocza (wykarczowanie korzeni drzew, ułożenie krawężników, utwardzenie poboczy i utworzenie miejsc postojowych). Realizację tych zadań inwestycyjnych i remontowych zaplanowano przy współudziale środków finansowych jednostek pomocniczych (osiedli). Pomoc finansowa z budżetu gminy w formie dotacji celowej dla Powiatu Bielskiego ze środków budżetu gminy została zaplanowana w wysokości 257,5 tys. zł.

Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach podjęła uchwałę Nr XXIV/233/16 w sprawie udzielenia przez Gminę Czechowice-Dziedzice pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Bielskiego, przeznaczonej na wykonanie zadań na drogach powiatowych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice.

Skrzyżowanie do przebudowy

W związku z koniecznością poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniu ulic Barlickiego i Prusa, Burmistrz zwrócił się do Zarządu Powiatu Bielskiego z wnioskiem o powierzenie naszej gminie zadania w zakresie wykonania dokumentacji projektowej przebudowy skrzyżowania ulic Barlickiego i Prusa. 23 czerwca br. Rada Powiatu w Bielsku-Białej podjęła uchwałę w sprawie powierzenia Gminie Czechowice-Dziedzice zadania zarządzania publicznymi drogami powiatowymi na jej terenie w zakresie wykonania dokumentacji projektowej przebudowy skrzyżowania. W związku z tym, zaproponowano podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia od powiatu do realizacji zadania z zakresu jego właściwości. Według danych Policji, tylko w ubiegłym roku na tym feralnym, wyjątkowo niebezpiecznym skrzyżowaniu wydarzyło się aż pięć wypadków, a w bieżącym roku – już trzy. ►

Na sesji i komisjach Rady Miejskiej

Gmina dofinansowała inwestycje na drogach powiatowych

Projekty i realizacje nowych chodników, miejsc postojowych i remonty - gmina przekazała dotację na zadania powiatu na drogach na jej terenie.

► Rada Miejska podjęła uchwałę Nr XXIV/234/16 w sprawie przyjęcia od Powiatu Bielskiego do realizacji zadania z zakresu własności powiatu.

Nowe deklaracje.

Gospodarka odpadami

Od 1 sierpnia br. obowiązuje nowy druk deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy. Obowiązek składania deklaracji na nowych drukach mają tylko właściciele nieruchomości zamieszkających, którzy składają po raz pierwszy deklarację lub składają nową deklarację (np. w przypadku zmiany danych osoby zamieszkującej daną nieruchomość) oraz korektę deklaracji (np. w przypadku zmiany nazwiska właściciela nieruchomości, błędów rachunkowych). Deklaracje złożone przed 1 sierpnia 2016 r. nadal obowiązują i nie ma konieczności ponownego ich składania. Na sesji 5 lipca br. Rada Miejska podjęła uchwałę Nr XXIV/236/16 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i sposobu jej składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Komisja Samorządności i Porządku Publicznego na posiedzeniu 30 czerwca br. zapoznała się z funkcjonowaniem gospodarki odpadami na terenie gminy. Od 1 lipca 2013 r. gmina zarządza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi i jest odpowiedzialna za odbieranie i zagospodarowanie od-

padów komunalnych, ocenę stanu gospodarki odpadami oraz weryfikację możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie przetwarzania odpadów, na bieżąco też szacuje koszty systemu.

Zgodnie z ustawą obowiązkiem gminy jest wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów (PSZOK), a także nie osiągnięcia odpowiedniego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów.

Szacunkowo, średniorocznie mieszkaniec Polski wytwarza 325 kg odpadów, podczas gdy mieszkaniec Unii Europejskiej - 502 kg. Odpady komunalne są zagospodarowane poprzez ich składowanie (Polska - 78%, Unia Europejska - 38%, Niemcy - 2%), spalanie (Polska - 2%, Unia Europejska - 22%, Niemcy - 33%), recykling (Polska - 13%, Unia Europejska - 25%, Niemcy - 49%), kompostowanie (Polska - 7%, Unia Europejska - 15%, Niemcy - 17%). Przy postępowaniu z odpadami komunalnymi obowiązuje następująca hierarchia: unikanie wytwarzania odpadów, minimalizacja ilości odpadów, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie (termiczne, biologiczne, mechaniczne), bezpieczne składowanie. Koncepcja społeczeństwa recyklingu przewiduje dążenie do eliminacji wytwarzania odpadów i ich wykorzystanie jako zasobu oraz recykling, rozumiany jako nie tylko ograniczenie ilości składowanych odpadów, ale także dostęp do surowców niezbędnych do szeroko rozumianej produkcji. ►

Rada Miejska obradowała 5 lipca 2016 r.

Na sesji 5 lipca 2016 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr XXIV/231/16 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 2) Nr XXIV/232/16 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2016,
- 3) Nr XXIV/233/16 w sprawie udzielenia przez Gminę Czechowice-Dziedzice pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Bielskiego, przeznaczonej na wykonanie zadań na drogach powiatowych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 4) Nr XXIV/234/16 w sprawie przyjęcia od Powiatu Bielskiego do realizacji zadania z zakresu własności powiatu,
- 5) Nr XXIV/235/16 w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Czechowice-Dziedzice,
- 6) Nr XXIV/236/16 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i sposobu jej składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- 7) Nr XXIV/237/16 w sprawie uchylenia uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Gminy Czechowice-Dziedzice, obejmującej tereny położone pomiędzy ulicą Cichą i DK 1,
- 8) Nr XXIV/238/16 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Gminy Czechowice-Dziedzice, obejmującej tereny położone pomiędzy ulicą Hrabiego Kotulskiego, ulicą Cichą i DK 1,
- 9) Nr XXIV/239/16 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Gminy Czechowice-Dziedzice obejmującej tereny w rejonie oczyszczalni ścieków,
- 10) Nr XXIV/240/16 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych i dworca, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Czechowice-Dziedzice oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów,
- 11) Nr XXIV/241/16 w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę na okres 10 lat oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umów dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 12) Nr XXIV/242/16 w sprawie ustanowienia służebności przesyłu,
- 13) Nr XXIV/243/16 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie prawa użytkowania wieczystego działek oraz prawa własności budynku,
- 14) Nr XXIV/244/16 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie działek,
- 15) Nr XXIV/245/16 w sprawie sprzedaży nieruchomości położonej w Czechowicach-Dziedzicach w drodze przetargu (przy ul. Lipowskiej),
- 16) Nr XXIV/246/16 w sprawie sprzedaży nieruchomości położonej w Czechowicach-Dziedzicach w drodze przetargu (przy ul. Zbika),
- 17) Nr XXIV/247/16 w sprawie sprzedaży nieruchomości położonej w Czechowicach-Dziedzicach w drodze przetargu (przy ul. Smoczej),
- 18) Nr XXIV/248/16 w sprawie sprzedaży nieruchomości położonej w Czechowicach-Dziedzicach w drodze przetargu (ul. Cicha),
- 19) Nr XXIV/249/16 w sprawie rozpatrzenia skarg Pana M. F. (u.o.o.d.o.)* na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Czechowicach-Dziedzicach.

Wszystkie uchwały i projekty uchwał → www.bip.czechowice-dziedzice.pl

Ze złożonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że w naszej gminie systemem gospodarowania odpadami objętych jest ok. 40 tys. mieszkańców (w 2013 r. - 40.762, w 2014 r. - 40.263, 2015 r. - 40.172). W 2013 roku złożono 7.259 deklaracji, w 2014 r. było ich 7.424, a w 2015 r. - 7.568. W ramach prowadzenia gospodarki odpadami przez gminę odebrano następującą ilość odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych: od lipca do grudnia 2013 r. - 3.738 Mg, w 2014 r. - 11.400 Mg, w 2015 r. - 11.683 Mg oraz od stycznia do maja 2016 r. - 5.808 Mg.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych zebrano następującą ilość odpadów: od lipca do grudnia 2013 r. - 268 Mg, w 2014 r. - 535 Mg, w 2015 r. - 477 Mg i od stycznia do maja 2016 r. - 195 Mg.

W 2015 r. od właścicieli nieruchomości odebrano łącznie 12.160 Mg odpadów, w tym 6.219 Mg odpadów segregowanych. W przeliczeniu na jednego mieszkańca ilość odebranych odpadów w 2015 r. wynosi 302 kg, w tym 154 kg odpadów segregowanych. W 2015 r. udział procentowy poszczególnych grup odpadów komunalnych przedstawia się następująco: odpady zmieszane - 2.099 Mg (17%), odpady segregowane - 6.219 Mg (51%), popiół - 3.176 Mg (26%), odpady wielkogabarytowe - 189 Mg (2%) odpady zebrane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - 477 Mg (4%).

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych, takich jak jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło przedstawia się następująco: 2012 r. - 18,12%, 2013 r. - 43,44%, 2014 r. - 46,19%, 2015 r. - 58,75%. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niezbędne odpady budowlanych i rozbiórkowych przedstawia się następująco: 2012 r. - 61,80%, 2013 r. - 80,35%, 2014 r. - 77,48%, 2015 r. - 85,45%. W latach 2012-2015 nie przekazano odpadów ulegających biodegradacji do składowania.

W związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów, od lipca do grudnia 2013 r. poniesiono koszt 1.642.444 zł, w 2014 r. - 3.284.889 zł, w 2015 r. - 3.672.192 zł a od stycznia do maja 2016 r. - 1.798.288 zł. W 2016 r. opracowano i rozpowszechniono wśród mieszkańców drugą, bardziej szczegółową ulotkę dotyczącą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (jej treść opublikowaliśmy też we wkładce w biuletynie nr 5-6/2016).

Sport szkolny w gminie

Komisja Oświaty, Kultury i Sportu Rady Miejskiej zapoznała się z funkcjonowaniem sportu szkolnego na terenie gminy.

Gmina Czechowice-Dziedzice aktywnie wspiera szkolenie sportowe dzieci i młodzieży prowadzone zarówno w szkołach w formie szkolnych klubów sportowych, jak i w klubach sportowych oraz w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji. Celem sportu szkolnego jest przede wszystkim popularyzowanie i upowszechnianie aktywności ruchowej i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w szkolnych i międzyszkolnych imprezach sportowych, stanowiących kontynuację celów i zadań wychowania fizycznego. Celem sportu szkolnego jest także przeciwdziałanie różnego rodzaju patologiom poprzez uczestnictwo dzieci w zajęciach rekreacyjno-sportowych oraz w imprezach sportowych.

Integralną częścią systemu współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży są igrzyska szkolne. Zawody sportowe dzieci i młodzieży organizowane są dla dzieci szkół podstawowych oraz dla uczniów szkół gimnazjalnych. Na terenie gminy organizowane są cykliczne imprezy sportowe dla dzieci i młodzieży - wśród nich finansowane z budżetu gminy Międzyszkolne i Międzygimnazjalne Igrzyska Sportowe oraz inne imprezy, takie jak szkolne igrzyska sportowe, spartakiady przed-szkolaków i inne zawody i turnieje sportowe pod patronatem burmistrza. Zawody sportowe organizowane są głównie przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, a także przez niezależne podmioty, kluby oraz stowarzyszenia. Celem sportu szkolnego jest głównie przygotowanie dziecka do aktywnego spędzania czasu wolnego, a w dalszej kolejności do szkolenia w klubach sportowych. Struktury szkolnych klubów sportowych (SKS) opierają się głównie na nauczycielach wychowania fizycznego w szkołach.

Sport szkolny na terenie gminy ma duże osiągnięcia, o czym świadczą wyniki uczniów czechowickich szkół na różnego rodzaju zawodach i igrzyskach sportowych dzieci i młodzieży. Wiele wychowanków SKS-ów kontynuuje szkolenie sportowe w klubach sportowych.

Celem sportu szkolnego jest przede wszystkim zachęcenie dzieci do sportu, zaszczepienie idei rywalizacji sportowej oraz stworzenie im warunków do uprawiania różnego rodzaju dyscyplin sportowych. Część dzieci trenujących w szkolnych klubach sportowych trafia do klubów sportowych na terenie gminy. Jednocześnie część wychowanków SKS-ów nie ma możliwości kontynuowania szkolenia sportowego na terenie gminy, ponieważ nie wszystkie dyscypliny sportowe są uprawiane w czechowickich klubach. Ponadto, ze względów finansowych, w klubach

FOT. RENATA NAWROCKA

na terenie gminy trudno utrzymać zawodników uprawiających sport wyczynowy. Mimo to, mamy medalistów mistrzostw Polski, Europy i olimpiad. Pierwszy etap współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży odbywa się w zawodach gminnych, a kolejny etap - w zawodach powiatowych, organizowanych i finansowanych przez Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej. Powiat finansuje nagrody, sędziów, pomoc medyczną i organizację międzyszkolnych zawodów. Zwycięzcy finałów powiatowych uczestniczą w zawodach rejonowych, a ich zwycięzcy w finałach

Finałowe zawody XXVI Międzyszkolnych oraz XVII Międzygimnazjalnych Igrzysk Sportowych, 17 czerwca br. na stadionie w Zabrzeżu. W rywalizacji brały udział wszystkie szkoły podstawowe oraz gimnazjalne z terenu gminy. Na dolnym zdjęciu - gratuluje i nagrody wręcza Zastępca Burmistrza Czechowic-Dziedzic Maciej Kołoczek.

▷ wojewódzkich i ogólnopolskich. Finansowanie sportu szkolnego na swoim terenie zapewnia gmina, która pokrywa m.in. koszty transportu, nagród, medali, dyplomów, pucharów itp. Międzyszkolne igrzyska sportowe szkół podstawowych są organizowane w gminie od 26 lat, a szkół gimnazjalnych - od 17 lat. W klasyfikacji drużynowej tegorocznych igrzysk wśród dziewcząt i chłopców zwyciężyły drużyny Szkoły Podstawowej nr 2 oraz Gimnazjum Publicznego nr 3 (wyniki - obok). W ostatnich latach baza sportowa gminnych placówek oświatowych bardzo się poszerzyła. Nie oznacza to jednak, że nie ma w tym zakresie dalszych potrzeb. Kluby wskazują potrzebę budowy stadionu lekkoatletycznego na terenie gminy. Z kolei przy szkołach istnieje potrzeba budowy lub modernizacji infrastruktury zewnętrznej, w tym przede wszystkim budowy bieżni oraz skoczni w dal o sztucznej nawierzchni. Sportowa infrastruktura zewnętrzna w najgorszym stanie jest w obecnej chwili przy Gimnazjum Publicznym Nr 1, natomiast nowoczesne obiekty z infrastrukturą lekkoatletyczną są już wykonane przy takich placówkach, jak Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 3, Szkoła Podstawowa Nr 5, Zespół Szkół Ligota (bieżnia łupkowa) i Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bronowie. Zespół Szkół w Zabrzegu korzysta ze stadionu w Zabrzegu. Brak tego typu obiektów zauważalny jest szczególnie w takich placówkach, jak np. Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 4, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Ligocie, Szkoła Podstawowa Nr 3 w Ligocie, Gimnazjum Publiczne Nr 1, Gimnazjum Publiczne Nr 2 i Gimnazjum Publiczne Nr 3. Wskazuje się, że w pierwszej kolejności należy wykonać modernizację stadionu lekkoatletycznego w Zabrzegu, a w dalszej, w miarę możliwości finansowych gminy, będzie można realizować rozbudowę infrastruktury sportowej przy szkołach. W ramach modernizacji stadionu lekkoatletycznego w Zabrzegu pierwotnie zakładano realizację inwestycji za kwotę ok. 1,2 mln zł z możliwością uzyskania dofinansowania ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 30% wartości zadania. Jednak - biorąc pod uwagę możliwość organizowania na stadionie imprez o zasięgu ponadgminnym oraz możliwości uzyskania dofinansowania zadania w wysokości do 50% kosztów inwestycji - podjęto pod rozważania budowę obiektu o wyższym standardzie, co wiąże się z obowiązkiem spełnienia określonych wymogów. Koszt realizacji takiego obiektu wynosi ok. 4 mln zł. Ze względu na wysoki koszt, postanowiono

zmniejszyć projekt do kwoty 2,6 mln zł. Zadanie zostanie zgłoszone do konkursu na dofinansowanie w 2017 r., jednak w danym roku gmina nie będzie miała możliwości otrzymania podobnej dotacji na modernizację dwóch obiektów lekkoatletycznych. Tymczasem koszt wykonania dobrej jakości bieżni o sztucznej nawierzchni wynosi co najmniej ok. 250 tys. zł, a inne dyscypliny sportowe uprawiane na terenie gminy również potrzebują modernizacji bazy, np. kajakarstwo. W związku z tym, trwają przygotowania do budowy przystani kajakowej na stawie Kopalniok

(dla zawodników MKS-u) - planuje się pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadania. Wskazywany jest również brak na terenie gminy hali sportowo-widowiskowej, w której mogłyby być organizowane zawody i treningi sportu seniorskiego. Należy jednak pamiętać, że rozbudowa infrastruktury sportowej pociągnie za sobą konieczność finansowania jej stałego utrzymania, a to oznacza - w kolejnych latach - potrzebę zwiększenia środków budżetowych na ten cel. ■

NA PODSTAWIE PROTOKOŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

RED.

XXVI MIĘDZYSZKOLNE IGRZYSKA SPORTOWE (2015-16)

Miejsce	Konkurencja (pkt)	Szkoła	SZTALETOWE BIEGI PRZEŁAJOWE - DZIEWCZĘTA	SZTALETOWE BIEGI PRZEŁAJOWE - CHŁOPCY	MINI PIŁKA NOŻNA	TENIS STOŁOWY - DZIEWCZĘTA	TENIS STOŁOWY - CHŁOPCY	MINI PIŁKA RĘCZNA - DZIEWCZĘTA	MINI PIŁKA RĘCZNA - CHŁOPCY	MINI PIŁKA KOSZYKOWA - DZIEWCZĘTA	MINI PIŁKA KOSZYKOWA - CHŁOPCY	MINI PIŁKA SIATKOWA - DZIEWCZĘTA	MINI PIŁKA SIATKOWA - CHŁOPCY	CZWORÓBÓJ LEKKOATLETYCZNY - DZIEWCZĘTA	CZWORÓBÓJ LEKKOATLETYCZNY	DWA OGNI	PIŁKARSTWO - DZIEWCZĘTA	PIŁKARSTWO - CHŁOPCY	SZTALETY ROZSTAWNE 8X50 ORAZ 4X200	MITING LEKKOATLETYCZNY - DZIEWCZĘTA	MITING LEKKOATLETYCZNY - CHŁOPCY	SUMA
1	SP-2		7	10	12	7	7	8	12	12	12	5	8	12	12	8	12	11	12	12	12	191
2	SP-5		10	8	10	5	3,5	12	10	10	10	7	10	6	8	10	10	7	8	5	8	157,5
3	SP-3		12	12	7	4	6	3	4	7	8	10	6	10	7	12	3	5	10	10	6	142
4	SP-7		6	7	8	1	1	10	1	4	6	12	12	5	6	7	8	3,5	5	4	7	113,5
5	SP-4		5	3	6	6	3,5	5	6	6	7	1	5	4	10	5	6	6	6,5	6	10	107
6	SP-1		4	6	1	1	1	7	8	8	3	6	4	7	5	3	7	11	6,5	3	5	96,5
7	SP Zabrzeg		3	1	4	12	8	6	3	5	1	4	7	3	3	1	3	8	2	7	1	82
8	SP-2 Ligota		8	5	5	1	1	1	7	3	1	8	3	8	4	1	5	1	4	8	4	78
9	SP Bronów		1	1	3	8	12	4	5	1	4	3	1	1	1	6	3	3,5	1	1	1	60,5
10	SP-3 Ligota		0	4	1	10	10	0	0	0	5	0	0	0	1	4	0	0	1	1	1	38
11	SP-1 Ligota		1	1	1	3	5	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	1	3	23

XVII MIĘDZYGIMNAZJALNE IGRZYSKA SPORTOWE (2015-16)

Miejsce	Konkurencja (pkt)	Szkoła	SZTALETOWE BIEGI PRZEŁAJOWE - DZIEWCZĘTA	SZTALETOWE BIEGI PRZEŁAJOWE - CHŁOPCY	PIŁKA NOŻNA	TENIS STOŁOWY - DZIEWCZĘTA	TENIS STOŁOWY - CHŁOPCY	MINI PIŁKA RĘCZNA - DZIEWCZĘTA	MINI PIŁKA RĘCZNA - CHŁOPCY	MINI PIŁKA KOSZYKOWA - DZIEWCZĘTA	MINI PIŁKA KOSZYKOWA - CHŁOPCY	MINI PIŁKA SIATKOWA - DZIEWCZĘTA	MINI PIŁKA SIATKOWA - CHŁOPCY	DRUŻYNOWE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE	DRUŻYNOWE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE	PLYWANIE - DZIEWCZĘTA	PLYWANIE - CHŁOPCY	SZTALETY ROZSTAWNE SZTALETA SZWEDZKA 100X200X300X400	MITING LEKKOATLETYCZNY - DZIEWCZĘTA	MITING LEKKOATLETYCZNY - CHŁOPCY	SUMA
1	GP-3		3	1	2	3	3	5	5	2	3	5	5	3	7	6	3	7	7	7	77
2	GP-2		5	7	7	2	1	7	7	7	5	3	7	5	1	0	0	3	5	1	73
3	GP-1		1	3	5	5	2	3	3	5	7	7	2	1	3	3	6	1	1	5	63
4	GP Ligota		7	2	3	7	5	2	2	3	1	1	1	7	5	1,5	1,5	5	3	2	59
5	GP Zabrzeg		2	5	1	1	7	1	1	1	2	2	3	2	2	1,5	6	2	2	3	44,5
6	Gim. Katolickie		0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	6	1,5	0	0	0	10,5

Co odkryto w Zamku Wilczków?

Fragmenty starych, XIV-wiecznych kafli, naczyńia gliniane, jak również czternastowieczny kanał - fosa, wyłożony drewnem dębowym - to tylko niektóre znaleziska, odkryte podczas niedawno zakończonych prac archeologicznych, które prowadzono na czechowickim Zamku Wilczków.

Od marca do czerwca w ramach zadania „Projekt architektoniczno-budowlany ośrodka promocji bioróżnorodności w Czechowicach-Dziedzicach przy ul. Kopernika i Hr. Kotulińskiego - badania archeologiczno-architektoniczne”, przeprowadzono prace archeologiczno-architektoniczne na zlecenie Gminy Czechowice-Dziedzice. Przedmiotem badań były ruiny spichlerza dworskiego, które należą do zespołu pałacowo-folwarcznego oraz teren w bezpośrednim otoczeniu ruin (ok. 900 m²). Teren, na którym zlokalizowane są ruiny spichlerza jest miejscem, gdzie występują najstarsze zabytki architektoniczne i przyrodnicze w Czechowicach-Dziedzicach. Należą do nich np. rokokowy pałac wzniesiony w XVIII w., kościół parafialny św. Katarzyny z 1729 r. oraz pozostałości po dawnych założeniach parkowych z XVIII wieku, zachowane w postaci alei lipowej, usytuowanej na kościół św. Katarzyny i kolejnej, prowadzącej do pałacu. Prace archeologiczno-architektoniczne przeprowadzono zgodnie z umową oraz pozwoleniem konserwatorskim, a wykonawcą prac było Przedsiębiorstwo Prac Specjalistycznych INVICUS spółka z o.o. z Krakowa. Prace archeologiczno-architektoniczne poprzedzone zostały badaniami geofizycznymi.

Ślady zamierzchłej przeszłości

Historia dokonań archeologicznych w granicach administracyjnych naszej gminy jest nadzwyczaj krótka. W 1929 r. zespół badaczy, podczas penetracji „cieszyńskiego płatu lessu śląskiego”, zidentyfikował „na południe od wsi Czechowice” jedno stanowisko archeologiczne. W 1933 r., w przebiegu kartowania geologicznego w tzw. cegielni Zipsera w Dziedzicach z osadów „złodowacenia środkowopolskiego” wybrano kość z „intencjonalnymi nacięciami”, uznaną za efekt działalności zwierząt. Dopiero w latach 2001-2002 dokonano systematycznych badań poszukiwaw-

czych. W 2001 r. przeprowadzono prospekcję powierzchniową, czego efektem było wyróżnienie kolejnych jedenastu stanowisk. Rok później przeprowadzono lustrację w obrębie południowym miasta i ujawniono kolejnych 26 stanowisk. W latach 1976-1977 przedmiotem prac wykopaliskowych był spichlerz, o czym za chwilę. Część wykopalisk to rezultat przypadkowych, amatorskich odkryć. Najpóźniej przed 1938 r., z koryta Wisły wydobyto dwa topory kamienne. W 1999 r., remontując staw natrafiono na monety. Nadzory archeologiczne - a było ich na terenie miasta jak dotąd sześć - nie przyniosły jednak żadnych istotnych odkryć archeologicznych. Łącznie z obszaru Czechowic-Dziedzic znane są 43 punkty osadnicze. Dwa pochodzą z paleolitu, jedno stanowisko

wiąże się z kulturą epigrawecką (w jej wariacie naddunajskim), pojedynczy ślad osadnictwa dotyczy mezolitu, a do neolitu udało się przyporządkować trzy stanowiska. Jedno stanowisko dostarczyło grocika sercowatego charakterystycznego dla wczesnej epoki brązu. Dwa kamienne, pięcioboczne topory wydobyte z Wisły zaklasyfikowano do kultury łużyckiej. Znalezione fragmenty ceramiki pradziejowej, rozpoznano też ułamki naczyń pradziejowych lub wczesnośredniowiecznych. Najliczniejszą grupę stanowią ślady osadnictwa datowane szeroko na epokę kamienia i (wczesną) epokę brązu. Krótki przegląd stanu badań skłania do wniosku, że tereny Czechowic-Dziedzic w pradziejach podlegały co najmniej doraźnej albo okresowej penetracji. Wskazanie jednak w chwili obecnej bardziej trwałych przejawów osadnictwa napotyka na trudności.

Poprzednie badania spichlerza

Spichlerz przed pożarem był stosunkowo dobrze zachowany. Jego „monumentalna” architektura mogła wska-

zystniający do dziś w szczątkowej formie budynek „Zamku Wilczków”, pełniący w ostatnim swoim okresie funkcję spichlerza, ma wiele faz zabudowy, z których funkcja rezydencjonalna mogła być funkcją pierwotną.

zywać, iż funkcja obiektu pierwotnie była inna. Niewykluczone, że spełniała funkcję rezydencji. Spichlerz miał trzy skrzydła, ustawione na kształt litery U, z przyległą do skrzydła wschodniego od strony północno-wschodniej czworokątną wieżą. Obiekt ten wchodził w skład kompleksu zabytkowych budowli, do których zaliczyć można rokokowy pałac, późnobarokowy kościół pod wezwaniem św. Katarzyny z 1729 r. oraz pozostałości po dawnym założeniu parkowym z XVIII w. Obiekty te wymienione są w przewodnikach, Katalogu Zabytków Sztuki, brak jest natomiast informacji na temat samego spichlerza. Obiekt ten po raz pierwszy poddany był badaniom archeologicznym w roku 1976. Prace podjęto w związku planowanymi badaniami architektonicznymi, które przeprowadzić mieli pracownicy naukowcy oraz studenci Wydziału Architektury Politechniki Gliwickiej. Badaniami objęto teren wzniesienia na którym usytuowany był spichlerz. Wyszło hipotezę, iż wieża o charakterze gotyckim stanowi najstarszą część budowli. Pozostałe budynki, usytuowane w kształcie litery U, są późniejsze. Stąd też wykopy archeologiczne usytuowano na styku części „starszej” i młodszej. Natrafiono na warstwę intensywnie czarnej ziemi, w której wystąpiły znaczne ilości materiału zabytkowego w postaci fragmentów naczyń glinianych (garnki, misy, talerze, dzbanki, garnki, gliniane rondle na trzech nóżkach), kafli płytowych z ornamentyką roślinną, z ornamentyką kontynuującym, z herbami, a także

fragmenty naczyń szklanych. Odnaleziono wówczas kafele piecowe z herbem w postaci dwugłowego orła trzymającego w szponach miecz i berło, mającego na piersi tarczę herbową z trzema skośnymi belkami po obu stronach. Nad głowami orła widnieje najprawdopodobniej herb Wilczków - dwa ustawione do siebie pyskami kozy. Po obu ich stronach umieszczone są pojedyncze gwiazdki. Przy prawej głowie (heraldycznie) widnieją znaki Ib, przy lewej bZ (w lustrzanym odbiciu). Na innym kaflu herbowym orzeł ma bardziej rozpostarte skrzydła, z dziobów obu głów wystają języki. Tarcza herbowa podzielona na dwie części pionową belką i zawiera po trzy skośne belki, pomiędzy którymi znajdują się po trzy kulki, przy czym poniżej najniższej belki widnieją tylko jedna kulka w obu czę-

Ruiny „Zamku Wilczków” na tle sąsiadującego z nimi Pałacu Kotulińskich

▷ ściach tarczy. Orzeł trzyma w szponach – po prawej (heraldycznie) miecz z jęczmieniem i kulistą głowicą, po lewej berło. Nad głowami widoczna jest korona, natomiast po jej obu stronach widnieją sześcioramienna gwiazdka. Orła otacza girlanda, w narożnikach elementy roślinne. W dolnej partii ogona widoczne są dwie cyfry: 16. Wystąpiły też kafle o ornamentyce roślinnej, jak również kafle o biało-niebieskiej polewie, datowane na 2 połowę XVI, początek XVII w. Wśród kafli znaleziono jeden fragment kafała gotyckiego wyobrażającego mężczyznę dmącego w róg. Kafel ten może być datowany na wiek XV. Z naczyń należy wymienić patelnie gliniane na trzech nóżkach z walcowatym uchwytem, występowały też dzbany, misy, talerze, miseczki, pokrywy gliniane. Z wyrobów szklanych wydobyto nóżki kieliszka, szyjki butelek i fragment zdobionej szklarnicy. W warstwie tej znajdował się węgiel drzewny, polepa oraz fragmenty cegieł. Znaczna część cegieł pokryta była brązową glazurą. Wymieniony materiał datowano na XVI-

-XVII w. Odsłonięto dolne partie murów wschodniej ściany budynku do stopy fundamentowej. Znaczne partie murów ceglanych pokryte były tynkiem. Odkryto też dwa ceglane murki, które mogły być pozostałością starszej fazy rozwojowej obiektu. Natrafiono ponadto na 6

gotycka, której relikty znajdować się mogą od strony południowej, tj. od strony wejścia do spichlerza i od zachodniej, gdzie w fundamentach widnieją mury kamienne.

Badania archeologiczne kontynuowano w roku 1977, a w pracach brała udział młodzież szkolna Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Czechowicach-Dziedzicach. Badaniami były prowadzone przy współudziale Antoniego Mosia, miejscowego historyka. Z informacji przekazanych przez

Pozyskany podczas wykopalisk materiał, niezwykle urozmaicony w ornamentyce i formie, zawiera m.in. naczynia kuchenne, stołowe oraz bogatą kolekcję kafli piecowych. Dekoracje heraldyczne, jak również przedstawiające jeźdźców w pełnym rynsztunku wskazują, że było to wyposażenie rezydencji lokalnego feudała. Niezwykle ciekawa jest ciągłość heraldyczna widoczna na kaflach.

Mamy na niej do czynienia zarówno z wizerunkami orła piastowskiego, herbami jagiellońskimi, jak i dwugłowymi, cesarskimi.

Wskazywać to może na fakt ciągłego użytkowania tego miejsca w zmieniających się granicach i sytuacji politycznej.

Podobnych dekoracji nie ma chociażby w stołecznym podólczas dla tego regionu Cieszynie, co jeszcze bardziej uzmysławia, jak ważni notabie zamieszkiwali Czechowice.

nego wynikało, iż „około roku 1820 obok wejścia do spichlerza stała jeszcze murowana wieża obronna w stylu gotyckim. Do niedawna jeszcze w drugiej połowie XIX wieku widać było dookoła spichlerza ślady po zasypanym rowie obronnym z wodą”. A. Moś przestudio-

wał pracę Pilnáčka, poświęconą genealogii rodu Wilczków. Autor ten był w Czechowicach poszukując pamiętek po Wilczkach, których w miejscowym kościele jednak nie odnalazł, ponieważ usunięto je przy jego przebudowie w roku 1721. Stwierdził jednak, iż zamek Wilczków istnieje do dziś, aczkolwiek zamieniony został na magazyn zboża i opuszczony. Pilnáček zawarł w swojej pracy niezmiernie cenną informację, iż „Zamek, którego rysunek znajduje się w kronice rodu Wilczków stoi oddalony o 200 kroków od nowego zamku”. Autor powyższego opracowania również dotarł do cytowanej pracy. Tekst niemiecki brzmi następująco: „Das Schloß, von welchem die geschriebene Wilczek-Chronike eine Zeichnung enthält, steht zirka 200 Schritte vom neuen Schloß entfernt”. Pisząc kronikę na ich zlecenie, musiał znać ten rysunek. Według autora Jan Wilczek zmarł na zamku w Czechowicach dnia 8 kwietnia 1569 roku. W pracy Pilnáčka zachował się opis zamku Wilczków w Dobrej k. Frydku, zawierający fotografię z roku 1935 wieży obronnej, którą również zamieniono na spichlerz. Wieża ma małe okienka, analogiczne jak i w Czechowickim spichlerzu. Zamek w XVIII wieku zamieniono na gospodę, a znajdował się on w posiadaniu Wilczków przed przybyciem do Czechowic. Wszystkie te informacje przemawiały za tym, iż spichlerz w Czechowicach musi kryć w sobie relikty starszej rezydencji.

W trakcie badań w roku 1977 odkryto m.in. mur wykonany z kamienia rzeczno-ego o szer. 0,8 m i zachowanej wysokości 1,2 m. Wówczas założono, iż może to być pozostałość po starszym założeniu, jednakże na podstawie małego wykopu trudno było określić jego chronologię. Dokonano bardzo interesującego odkrycia w postaci tłoku pieczętnego z inicjałami AP, który można wiązać z właścicielką Czechowic w latach 1615-1616 Anną Porębską. 7 października 1613 roku majątek górnoczechowicki został zastawiony u Anny Porubskiej z Wielkiej Poruby. Jej mężem był Wacław Przyssowski, zarządca państwa bielskiego. Nowa właścicielka przejęła Czechowice i złożyła z nich hołd w Cieszynie. Anna Porubská z Welke Poruby (Porębska z Wielkiej Poruby) pochodziła z terenu Księstwa Oświęcimskiego. Ze względu na fakt, iż nie wywiązała się z zobowiązań we stosunku do Adama Besa, syna z pierwszego małżeństwa Magdaleny Petrowiczowej, tenże zajął Czechowice. W wyniku procesu w sądzie w Cieszynie, wyrok dla Anny nie był korzystny, bowiem nakazano jej zwrócić pieniądze, a postępowanie Besa uznano za słuszne. W roku 1616 Anna Przyssowska podarowała majątek swojej wnuczce Annie Zborowskiej, ►

▷ która była żoną Andrzeja z Rytwian Zborowskiego, hrabiego na Melsztynie. Podobno zamek w Czechowicach był w posiadaniu Anny Porębskiej jeszcze w roku 1617.

Podczas prac w 1977 roku potwierdzono istnienie warstwy spalenizny, którą odkryto już w roku 1976, datowaną materiałem ceramicznym na wiek XVII. Prace badawcze w niewielkim zakresie prowadzono również wewnątrz obiektu. Odkryto schody, prowadzące do usytuowanej w zachodnim skrzydle obszernej piwnicy o sklepieniu kolebkowym. Schody te wykonane były z kamienia, każdy stopień składał się z dwóch kamieni, osadzonych na glinie. Szerokość schodów złożonych z 9 stopni wynosiła 1 m. Według tradycji ustnej mieszkańców Czechowic, schody zamurowano pod koniec XIX w. Potwierdziło to przypuszczenie, iż otwory wejściowe w południowej i północnej ścianie piwnicy powstały w późniejszym okresie jako wynik przeróbek i że wejście do niej prowadziło z pomieszczenia, znajdującego się nad nią. Po zakończeniu badań w roku 1977 urządzono wystawę w Domu Kultury Walcowni w Czechowicach-Dziedzicach. Zebrany materiał zabytkowy z tychże badań znajduje się w Muzeum Górnślaskim w Bytomiu.

Co odkopano w tym roku

Do tegorocznych badań archeologicznych przystąpiono po ogrodzeniu terenu i przygotowaniu zaplecza sanitarno-technicznego. Równolegle z pracami archeologicznymi prowadzone były badania architektoniczne odsłoniętych ruin spichlerza i odkrytych murów. Cały badany obszar był dość mocno przeobrażony przez współczesną działalność człowieka. Liczne wkopy, pozostałości drenów lub śladów po drenach, trzy studnie, zlokalizowane w północnej części wykopu świadczą o bardzo podmokłym terenie i próbach jego odwodnienia. Humus oraz współczesne warstwy, związane z niwelacją terenu usunięto przy pomocy sprzętu ciężkiego, natomiast pozostałe nawarstwienia eksplorowano ręcznie, dokumentując poszczególne poziomy fotograficznie i rysunkowo. Stanowisko archeologiczne na badanym obszarze wyznaczone zostało po pracach archeologicznych w 1976 i 1977 r. W tamtym okresie spichlerz, już w stanie ruiny, zachowany był w znacznie większej części, niż w obecnym czasie. Dziś, po pożarze w 1984 r. zachowała się częściowo wschodnia ściana wraz z wieżą, zarysy pomieszczeń na wysokości parteru oraz piwnica i dwie wnęki. Oprócz wschodniej ściany, pozostała część spichlerza znajdowała się pod ziemią. Prace archeologiczne rozpoczęto od od-

gruzowania spichlerza i piwnicy, do której wejście widoczne było w niewielkiej części. Z piwnicy usunięto ok. 1,5 tony współczesnych śmieci. Po oczyszczeniu piwnicy ze śmieci i gruzu zabezpieczono ściany i strop drewnianą konstrukcją. Uzyskano zarysy murów dzielących poszczególne pomieszczenia spichlerza. Odsłonięto schody, prowadzące z pomieszczenia zachodniego do piwnicy oraz schody prowadzące do wnętrza wieży, którą również odgruzowano. Wszystkie mury delikatnie odczyszczono ręcznie z ziemi i zadokumentowano fotograficznie. Pomieszczenie zachodnie i centralne posiadało podłogę ceglana. W pomieszczeniu wschodnim, przylegającym do jedynej, zachowanej ściany spichlerza, nie zarejestrowano podłogi. Po usunięciu gruzu ceglanego i odczyszczeniu poziomu zarysowały się ślady po legarach, podtrzymujących podłogę, zapewne drewnianą. W obrębie pomieszczenia wschodniego odsłonięto dwa niewielkie murki ceglane. Do jednego z nich od strony wschodniej dostawiony był fragment muru kamiennego. Obok natrafiono na podobny fragment muru kamiennego, zlokalizowany na tej samej linii co pierwszy, zbadano też wkop fundamentowy biegnący po linii odkrytych murów kamiennych w odległości ok. 1,5 m od wschodniej ściany spichlerza. Wszystko to wskazuje na istnienie wcześniejszego założenia architektonicznego na miejscu badanego spichlerza. Uchwycono stopy fundamentowe murków kamiennych i ceglanych wyeksponowanych w obrębie pomieszczenia wschodniego oraz stopy fundamentowe zachowanej ściany i wieży.

Na wcześniejsze założenie architektoniczne wskazywać również mogą mury, odsłonięte w południowej części wykopu badawczego. Zlokalizowano łącznie sześć murów kamiennych. Naj-

starszy z nich, w kształcie litery C, zlokalizowano na wprost wejścia do piwnicy od strony południowej. Na nim nasadzony był kolejny mur kamienny, związany z zejściem do piwnicy. Za nim, rozdzielony gliną konstrukcyjną, równolegle biegł następny mur kamienny, zbudowany głównie z otoczaków. Mury zostały odczyszczone i wyeksponowane. Warto wspomnieć, iż znaczna część murów do poziomu ich odkrycia pokryta była zasypami o charakterze współczesnym, co świadczy o tym, iż w latach 80. były jeszcze częściowo odkryte i nie zasypane. Potwierdza to zdjęcie z tych czasów, wykonane z wnętrza piwnicy w stronę połu-

dniową, na którym czytelny jest otwór okienny i drzwiowy, związany z wejściem do piwnicy, z ostatniego okresu funkcjonowania spichlerza. Część odkrytych murów może być związana ze wcześniejszym założeniem architektonicznym, funkcja pozostałych murów jest dość niejasna. Niewykluczone, iż mogły spełniać funkcję zabezpieczającą spichlerz przed wodą. Proweniencja odkrytych murów związana

▷ jest raczej z okresem nowożytnym. We wschodniej części wykopu wzdłuż zachowanej ściany spichlerza zlokalizowano fragmenty zachowanego, drewnianego kanału. Kanał tworzyły wydrążone bale drewna, połączone ze sobą małymi, ociosanymi kołeczkami drewnianymi. Maksymalna szerokość kanału wynosiła 170 cm, wysokość ścian to 75 cm. Wewnątrz kanału wyeksplorowano oglinioną warstwę barwy ciemnoszaro-popielatej, z której zadokumentowano niewielką ilość materiału ceramicznego, datowanego na okres nowożytny. W bezpośrednim sąsiedztwie kanału natrafiono na nawarstwienia o charakterze zapływowym, związane z funkcjonowaniem kanału i jego regulacją. Zarejestrowano również warstwę spalenizny, związaną zapewne z pożarem z 1984 roku. Układ nawarstwień w profilach glebowych wskazuje, iż w latach 80. wzdłuż ściany wschodniej spichlerza widoczne było obniżenie terenu w postaci rowu, który zasypano i wyrównano po pożarze. Powyżej zlokalizowano dren odwadniający, który założono po zasypaniu kanału. Na odkrytym terenie zebrano bogaty materiał zabytkowy w postaci fragmentów ceramiki naczyniowej oraz kafli. W zachodniej części ruin natrafiono na najstarsze kafle, zebrane podczas badań, z przedstawieniem rycerzy, datowane na II połowę XV w. Zarejestrowana ceramika z terenu badań datowana jest na okres od XIV do XX wieku. Średniowiecz-

dwie butelki szklane. Ciekawym znaleziskiem jest szklana figura szachowa (najprawdopodobniej goniec).

Kafle i nie tylko

Wśród materiałów zabytkowych, pozyskanych w trakcie badań archeologicznych prowadzonych w tym roku, wyróżnić można przede wszystkim fragmenty naczyń glinianych oraz fragmenty kafli piecowych. Na szczególną uwagę zasługują kafle piecowe, które na podstawie cech stylistycznych oraz zastosowanych polew można precyzyjnie datować niż fragmenty naczyń glinianych, choć i wśród tych widać duże zróżnicowanie chronologiczne. Łącznie z terenu badań zebrano 2607 fragmentów ceramiki naczyniowej oraz 1308 fragmentów kafli. Kafle piecowe odkryte w Czechowicach podzielić można na kilka grup chronologicznych. Najstarsze, odkryte na terenie spichlerza, wykonane są z gliny z dużą zawartością piasku, mają barwę szarą i są pozbawione polewy. Na jednym kaflu wyobrażony jest kopijnik, najprawdopodobniej w hełmie wielkim, przez co należałoby go datować na koniec XIV wieku. Wyobrażenia na pozostałych kaflach są trudne do interpretacji, bowiem zachowane są one tylko w małych fragmentach.

Najlepszy, dość zwartym pod względem chronologicznym zespół tworzą kafle datowane na II połowę XV wieku. Mają one zróżnicowaną tematykę, przedstawiają bowiem świętych, rycerzy na koniach, sceny z polowań oraz herby. Zespół kafli, datowanych na XV wiek znajduje analogie na terenie zamku w Bielsku-Białej, na zamku Wołek w Kobiernicach, na terenie Oświęcimia oraz gródka średniowiecznego w Bestwinie. Zdziwiasz, iż kafle stanowią analogię do zespołu czechowickiego są identyczne, a nie zbliżone w tematyce, co pozwala na sugestię, iż pochodziły z tych samych matryc. W roku 1900 podczas budowania fundamentów XX Salezjanów w Oświęcimiu

na zamku Wołek, znany od roku 1884. Przyjrzenie się bliżej kaflom z Oświęcimia jest o tyle ważne, iż stanowią one doskonałą analogię dla kafli z Czechowic, które zachowane są w większych lub mniejszych fragmentach, natomiast kafle oświęcimskie zachowały się w całości. Jeden z nich przedstawia świętego Olafa, króla i patrona Norwegii. Święty trzyma w lewej ręce jabłko królewskie, w prawej natomiast topór o bardzo długim stylisku (choć istnieje pogląd, że na kaflu wyobrażony jest król Węgier św. Władysław). Fragment takiego kafla został odkryty również w roku 1976 w wykopie przy spichlerzu. Na fragmencie kafla widać rękę trzymającą jabłko królewskie i fragment nimbu wokół głowy świętego. Kafel pokryty jest ciemnozieloną polewą.

Kolejny kafel, odkryty u nas przedstawia uciekającego jelenia, którego próbuje pochwycić chart, z widocznym w prawym górnym rogu (heraldycznie) kościołem z trzema krzyżami na pulpitowym dachu, również znajduje analogię w całkowicie zachowanym kaflu odkrytym w Oświęcimiu, który daje możliwość pełnego oglądu (u nas zachowały się tylko fragmenty kafla). Analogiczny kafel odkryto na zamku Wołek, a także na zamku bielskim.

Inny kafel z grupy kafli piętnastowiecznych przedstawia postać męską siedzącą na koniu, skierowaną w prawo (heraldycznie) - niewielki fragment tego kafla, wyobrażający głowę mężczyzny dmącego w róg, odkryty został już w roku 1976. Na całym kaflu oświęcimskim mężczyzna ma długie włosy spięte w pukiel. Spina on konia, dmąc jednocześnie w trzymany jedną ręką długi róg. W drugiej ręce trzyma lejce i charta, za jego pasem wetknięty jest topór. Jest to klasyczna scena z polowania.

Wśród kafli herbowych, których fragmenty wystąpiły w Czechowicach-Dziedzicach, można też wymienić można kafel z herbem Bielska. Całkowicie zachowany egzemplarz odkryto w Oświęcimiu, a we fragmentach na zamku w Bielsku-Białej. Kafel z Oświęcimia znajduje się w Krakowie i ma na tarczy herbowej podzielonej pionowo dwa pola, po prawej stronie (heraldycznie) wyobrażono pół orła bez korony zwróconego w prawo, po lewej trzy lilie heraldyczne, umieszczone jedna pod drugą. Herb ten jest herbem Bielska. Inny kafel herbowy odkryty we fragmentach na terenie spichlerza to kafel przedstawiający koronowanego lwa. Całkowicie zachowany kafel z Oświęcimia przedstawia na tarczy herbowej stojącego na tylnych łapach lwa zwróconego jest w lewo (heraldycznie). Jest to lew czeski, bowiem ma charakterystyczny podwójnie rozczepiony ogon. Może ▶

Obok, od góry -
odgruzowany
spichlerz, strona
wschodnia;
zabezpieczenia piętra
baszty; odgruzowana
piwnica.
U dołu - odkryty
kanał-fosa od strony
południowo-zachodniej
spichlerza.

na ceramika zebrana została również z pomieszczenia wschodniego, gdzie zalegała w jasnoszarej warstwie, która została najprawdopodobniej zniszczona podczas budowy spichlerza i wcześniejszego założenia architektonicznego. Oprócz ceramiki znaleziono również monety i kilka przedmiotów metalowych, takich jak gwoździe czy ozdobne okucie drzwi, a także np. fragment pocisku od moździerza. Ponadto wydobyto

dokonano odkrycia kilkunastu kafli piecowych z ornamentyką figuralną i herbami. Materiał ten został przekazany częściowo do gabinetu archeologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, częściowo do Muzeum Historycznego miasta Krakowa. Do pierwszego trafiło 5 dubletów i jeden egzemplarz kafla herbowego, do drugiego 10 dobrze zachowanych całych kafli. Fragmenty takich samych kafli, odkrytych w Kobiernicach

▷ to być herb miasta Kłodzka, lecz tego samego herbu używały inne miasta, jak Bystrzyca czy Zgorzelec. Fragment tego kafła odkryto również na zamku Wołek.

Kafel z wyobrażonym na tarczy herbowej gryfem, który w dolnej partii sził ma koronę zwróconą w dół, został odkryty u nas we fragmentach. Wreszcie kolejny kafel z wyobrażonym na tarczy herbowej pelikanem, pochylony nad gniazdem swoich piskląt, w Czechowicach odkryto w większych fragmentach. Na egzemplarzu zachowanym w całości z Oświęcimia pelikan stojący jedną nogą na gałęzi zwrócony jest w lewo, na drugiej gałęzi dwa pisklęta zwrócone są dziobkami do góry na prawo (heraldycznie). Pelikan dziobem rozrywa swoją pierś. Po prawej stronie za pelikanem znajduje się drzewo. Na zamku Wołek odkryto dwa fragmenty analogicznego kafła.

Wymienione wyżej kafle datować można na II połowę XV wieku. Zespół dzieł sięciu kafli z Oświęcimia datowano na okres pomiędzy 1457-1476.

Jest sprawą niezmiernie interesującą to, iż właściwie wszystkie typy kafli, znane z Oświęcimia i zamku Wołek w Kobiernicach, znane są z zamku Bielsku-Białej oraz ze spichlerza w Czechowicach-Dziedzicach. Kafle te sugerują, iż w XV w. mogła tu znajdować się rezydencja właścicieli Czechowic. Kolejny zespół kafli to kafle płytowe, datowane na wiek XVI, pokryte jasną lub ciemnozieloną polewą. Kafle te posiadają bądź to ornamentykę roślinną, bądź też posiadają wewnątrz wypukłą powierzchnię. Ciekawe są kafle herbowe z dwugłowym orłem cesarskim z wyobrażoną na piersiach tarczą herbową. Na tarczy podzielonej pionowo na pół widnieją po trzy ukośne belki. Pióra skrzydeł orła opuszczone w dół, nawiązują jeszcze do wyobrażeń gotyckich. Orzeł trzyma w szponach dwa miecze. Nad głowami orła znajdują się zwrócone pyskami do siebie dwa kozły, nawiązujące do rodu Wilczków. Drugi wariant kafał herbowego, zapewne późniejszy, ma pióra skierowane na boki. Orzeł trzyma w szponach po prawej (heraldycznie) miecz, po lewej berło. Tarcza herbowa na piersiach podzielona pionowo na pół ma po trzy ukośne belki, jedna na drugiej, pomiędzy którymi znajdują się po trzy kulki. W dolnej partii po prawej (heraldycznie) znajdują się dwie cyfry 16. Kafle te w du-

żych fragmentach odkryto już w roku 1976. Zostały one przekazane do Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, gdzie w Pracowni Konserwatorskiej zostały sklejone, a ubytki uzupełniono gipsem. Kolejne fragmenty kafli z ornamentem kontynuującym z niebieskim tłem i białym ornamentem datowane są na II połowę XVI w., przy czym na podstawie analogii na innych obiektach, mogą wchodzić w początek XVII w.

Fragmenty naczyń glinianych odkryte na terenie spichlerza w Czechowicach-Dziedzicach w kilku przypadkach stanowią zwarte zespoły chronologiczne, datowane na wiek XIV, 2 połowę XV, wiek XVI i wiek XVI - I połowa XVII w. Większość jednak materiałów jest przemieszana.

Materiały najstarsze, datowane na wiek XIV, stanowią zarazem najmniej liczną grupę. Występują tu głównie fragmenty brzuśców, natomiast stosunkowo nieliczna

jest ilość brzegów i den. Naczynia wykonane są z gliny z domieszką drobnoziarnistego piasku. Wypał naczyń jest stosunkowo dobry. W zakresie typów naczyń są to właściwie garnki o największej wydeptości brzuśca, powyżej

połowy brzuśca. Ornament głównie w postaci dookólnych linii rytych. Wśród tego materiału występuje kilka fragmentów naczyń o grubszych ściankach i brzegach z okapką, co pozwala datować je na I połowę XIV stulecia. Ceramika z XIV wieku koncentruje się praktycznie wewnątrz obiektu, właściwie na zewnątrz nie występuje. Wskazywać by to mogło, że najwcześniejszą fazą rozwojową obiektu mogła być wieża kamienna lub drewniana otoczona fosą, na zgłiszczach której wybudowano rezydencję

murowaną. Obecność kafli piecowych z II połowy XV w., a także ceramiki XV-wiecznej sugerowałoby budowę nowej rezydencji w wieku XV, lub zmianę wystroju wewnątrz w obrębie starej, polegającą głównie na wprowadzeniu pieców kaflowych o wybitnych walorach estetycznych.

Materiały datowane na II poł. XV w. towarzyszą fragmentom kafli piecowych. Podstawową domieszką naczyń z tego okresu był drobnoziarnisty piasek, dodawany do masy ceramicznej w większej lub mniejszej ilości w zależności od formy naczynia. Naczynia miały barwę od jasnokremowej poprzez ceglastą do brunatnej. Występująca tu polewa to polewa oliwkowa, jasnozielona.

W związku z faktem, iż materiały z XVI w. są najliczniejsze, można się pokusić o wydzielenie typów naczyń. Wśród nich wyróżnić możemy dzbany, misy, talerze, patelnie (rynienki), garnki, i pokrywki. Duży zasób form datowany jest na XVI wiek, pojedyncze fragmenty ceramiki i kafli datowane są na wiek XIV. Ceramika i kafle z XV w. mogą sugerować budowę nowej lub zmianę wystroju wewnątrz starej rezydencji poprzez wstawienie pieców kaflowych. Wiek XVI to pojawienie się nowego wystroju poprzez zmianę pieców na kaflowe o polewie zielonej, o ornamentyce roślinnej i heraldycznej, gdzie pojawiły się dwugłowe orły cesarskie. Właściciel obiektu musiał być związany niejako, być może urzędem, z administracją cesarską. Kafli tego typu nie znamy, jak dotąd, z innych obiektów. Zmiana mody w II połowie XVI wieku spowodowała, iż do wewnątrz rezydencji wprowadzono nowe piece z ornamentem głównie kontynuującym o niebieskim tle i białym ornamentem. To, że miejsce to było zamieszkiwane również w XVII wieku może świadczyć zabytek odkryty w roku 1977, a mianowicie wspomniany tłok pieczętny z inicjałami AP, który łączyć można z Anną Porębską. Tego typu zabytki odnajdywane są niezmiernie rzadko. Mają one duże znaczenie ze względu na fakt, iż wiążą się z konkretną osobą, w tym przypadku być może z właścicielką rezydencji w Czechowicach.

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonych badań ustalono, iż istniejący budynek pełniący funkcję spichlerza posiadał wiele faz zabudowy, z których funkcja rezydencjonalna mogła być funkcją pierwotną. Wskazywać na to mogłyby zarówno rozmieszczenie pomieszczeń, pierwotny wygląd nadproży i okien. Budynek wykazywał wiele faz rozbiórek i przebudów. Charakterystyczny jest brak wątków w murach co wskazuje, iż budowniczymi nie byli zawodowi murarze zrzeszonymi w cechu ale osobami parającymi się tym zawodem okazjonalnie. Pozostałości istniejącego obiektu wykazują wtórne wykorzystanie materiału rozbiórkowego. Materiał rozbiórkowy w murach budowli występuje masowo co jest przesłanką za hipotezą o rozbiórce wcześniejszej budowli znajdującej się w tym samym miejscu. Wśród licznie i dominującego użycia cegieł maszynowych występuje masowo materiał kamienny zarówno rzeczny, otoczakowy, jak i inny. Występują cegły ręcznie formowane wśród których sporadycznie cegły palcówki - odwrócone, użyte wtórnie. Badania architektoniczne nie przyniosły jednoznacznych do-

Nowe możliwości LGD

Wkraczając w nowy okres finansowania
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
Ziemia Bielska przygotowała Strategię
Rozwoju Lokalnego Kierowanego
przez Społeczność na lata 2016-2023.

Głównym założeniem Strategii jest wskazanie kierunku rozwoju regionu i efektu jaki chcemy osiągnąć przy pomocy konkretnych środków pozyskanych z UE w tym właśnie celu.

W ramach realizacji Strategii będą prowadzone nabory wniosków na podejmowanie i rozwój działalności gospodarczej (w zakresie turystyki i usług czasu wolnego, produktów i usług lokalnych, odnawialnych źródeł energii i ochrony środowiska, usług społecznych, innowacyjności), budowę lub przebudowę ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, wspieranie współpracy między przedsiębiorcami, promowanie obszaru objętego LGD, wzmocnienie kapitału społecznego oraz zachowanie dziedzictwa lokalnego. Jeśli jesteś osobą fizyczną, osobą prawną, jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (np.

stowarzyszeniem zwykłym) z terenu objętego strategią – możesz ubiegać się o dofinansowanie. Będzie ono przyznawane na dwa sposoby, w zależności od tego czego dotyczy projekt. Jeśli planujesz założenie firmy to otrzymasz dokładnie 50 tys. zł

i kwota ta zostanie wypłacona w dwóch ratach. Jeśli twój projekt jest związany z rozwojem firmy lub którymkolwiek z pozostałych wymienionych działań, możesz otrzymać do 300 tys. zł przy czym nie jest to premia a zwrot poniesionych kosztów (w zależności do którego sektora należysz to zwrot wyniesie od 63,63% do 95% kosztów). Oprócz tego będą prowadzone nabory na tzw. projekty grantowe czyli niewielkie operacje których wartość mieści się między 5 a 50 tys. zł (dofinansowanie w wysokości 95% kosztów). Projekty grantowe przewidziane są głównie dla organizacji pozarządowych z obszaru objętego strategią. Jeśli planujesz złożyć do nas swój projekt, pamiętaj że musi wpisywać się w założenia strategii i osiągnąć minimum punktowe w ocenie wg lokalnych kryteriów naboru. Możesz wziąć udział w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez nas w każdej z gmin

i szkoleniach z zakresu przygotowania wniosku projektowego – śledź naszą stronę internetową lub stronę swojej gminy, tam pojawiają się informacje o terminach i rejestracji. Pierwsze nabory wniosków przewidziane są na jesień 2016 roku.

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez społeczność, informacje na temat spotkań oraz dokumenty związane z naborami znajdują się na stronie internetowej stowarzyszenia. Szczegółowe informacje można uzyskać w biurze stowarzyszenia.

Materiał opracowany przez Lokalną Grupę Działania Ziemia Bielska (ul. Piastowska 40, 43-300 Bielsko-Biala, tel/fax. 33 8136964, e-mail: projekty@ziemiabielska.pl, www.ziemiabielska.pl).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”. Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. (LGD) ■

Jak zamożna jest nasza gmina?

W najnowszym rankingu zamożności samorządów Czechowice-Dziedzice zostały sklasyfikowane na 124. miejscu w Polsce (na wszystkie 582 miasta, które nie są miastami wojewódzkimi, powiatowymi ani na prawach powiatu) z dochodem samorządu w przeliczeniu na „głowę” mieszkańca wynoszącym 2954,72 zł.

Ranking uwzględnia wyłącznie dochody wypracowane przez samorząd (np. z podatków i opłat, dochodów uzyskiwanych przez jednostki budżetowe oraz wpłat od zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych gminy oraz odsetek od środków finansowych gminy, gromadzonych na rachunkach bankowych, ■

▷ wodów, ale inne przesłanki mogą wskazywać, iż mamy do czynienia z budowlą, powstałą w miejscu innej, wcześniejszej, być może spełniającej funkcje mieszkalne.

Pytaniem badawczym, na które przeprowadzone wykopaliska miały dać odpowiedź, były przekazy historyczne mówiące o fosie otaczającej budynek. W wyniku badań archeologicznych z dwóch stron spichlerza, południowej i wschodniej zarejestrowano ciek wodny o regularnych wymiarach i regularnej linii brzegowej. Zważywszy na fakt, iż równoległe do istniejącej wschodniej ściany budynku zlokalizowana była pierwotna linia zabudowy obiektu ciek ten mógł pełnić funkcję obronną i można go powiązać z wcześniejszą budowlą, z której materiał rozbiórkowy posłużył do zbudowania dworu-spichlerza. Brak cieków od strony północnej i zachodniej można tłumaczyć istnieniem w tym miejscu stawów, które naturalnie tworzyły funkcję obronną dla obiektu.

O wiele bardziej czytelnych dowodów dostarczył masowy materiał archeologiczny. Odkryty przede wszystkim w warstwach niwelacyjnych na zewnątrz budynku, ale również w war-

stwach użytkowych wewnątrz obiektu, zwłaszcza wzdłuż jego wschodniej ściany. Materiał ten niezwykle urozmaicony w ornamentyce i formie zawierał w sobie zarówno naczynia kuchenne, stołowe oraz bogatą kolekcję kafli piecowych. Ich dekoracje heraldyczne oraz przedstawiające jeźdźców w pełnym rynsztunku wskazują, że stanowiły wyposażenie rezydencji lokalnego feudała. Niezwykle ciekawa jest ciągłość heraldyczna widoczna na kaflach. Mamy na niej do czynienia zarówno z wzorunkami orła piastowskiego, herbami jagiellońskim jak dwugłowym – cesarskimi. Wskazywać to może na fakt ciągłego użytkowania tego miejsca w zmieniających się granicach i sytuacji politycznej. Wracając do wniosków płynących z ornamentyki materiału ceramicznego należy przypomnieć, że podobnych dekoracji nie ma choćby w stołecznym Cieszynie, co jeszcze bardziej podkreśla jak ważni notabie zamieszkiwali teren w Czechowicach. Zinwentaryzowany materiał ceramiczny zawiera się w ramach chronologicznych między XIV a XX wiekiem. ■

PRZEDSIĘBIORSTWO PRAC SPECJALISTYCZNYCH INVICTUS SP. Z O.O. Z KRAKOWA/UA/UM WRAZ Z ŹRÓDŁ. | OPRAWOWANIE TEKSTU: RED.

▷ dochodów z majątku gminy, subwencji itd.) i w niewielkim tylko stopniu wiąże się z osiąganymi przez mieszkańców zarobkami i dochodami (w zakresie, w jakim dochodem własnym gmin jest m.in. udział w podatku dochodowym od osób fizycznych).

Dochody samorządu zostały obliczone na podstawie wpływów budżetowych w 2015 roku, które zostały przeliczone (podzielone) przez liczbę mieszkańców (per capita). W taki sposób powstało zestawienie najbogatszych samorządów w kategoriach województw, powiatów, miast wojewódzkich, miast na prawach powiatu, miast powiatowych, innych miast oraz gmin wiejskich.

Warto pamiętać, że ranking - przeprowadzony dla tygodnika „Wspólnota” przez prof. Pawła Świaniewicza i Julitę Łukomską - uwzględnia tylko dochody własne i otrzymywane subwencje, zaś pominięte zostały w nim wpływy z dotacji celowych, takich jak np. dotacje unijne. Wpływające do budżetu dochody zostały skorygowane tak, że odjęto składki przekazywane przez samorządy w związku z subwencją równoważącą (regionalną w przypadku województw) - tak zwany w środowiskach samorządowych podatek janosikowy - a do faktycznie zebranych dochodów dodano skutki zmniejszenia stawek, ulg i zwolnień w podatkach lokalnych (chodzi o to, by porównywać faktyczną zamożność, a nie skutki autonomicznych decyzji odnoszących się do polityki fiskalnej). W kategorii województw „zwyciężyło” mazowieckie (298,79 zł per capita), najmniejszy dochód na mieszkańca ma woj. małopolskie (183,88 zł). Śląskie znalazło się na 6. miejscu z wynikiem 215,15 zł. W kategorii powiatów „wygrał” powiat człuchowski w woj. pomorskim (1294,86 zł), a najniżej sklasyfikowano powiat łomżyński (338,48 zł - 314. miejsce). Powiat bielski jest na 310. miejscu z wynikiem 432,39 zł.

Najwyższy dochód samorządu - przy zastosowaniu przeliczenia na „głowę” mieszkańca - w kategorii miast wojewódzkich jest w Warszawie (wyniósł w 2015 r. 6763,83 zł), a najniższy w Gorzowie Wielkopolskim (3542,76 zł), w kategorii miast na prawach powiatu - najwyższy w Sopocie (6616,02 zł) a najniższy w Świętochłowicach (2776,04 zł), w kategorii miast powiatowych - najwyższy w Polkowicach (6233,74 zł) a najniższy w Chełmnie (2121,33 zł), „innych miast” (miasta i gminy miejskie nie będące na prawach powiatu - a więc „nasza” kategoria) - najwyższy w Krynicy Morskiej (7701,45 zł) a najniższy w Rudniku nad Sanem (2006,45 zł). W gminach wiejskich „najmajątniejszy” znów okazał się Kleszczów (43877,04 zł per capita), najmniej „majątna” - Mszana (1709,91 zł). ■

RED.

Figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej w Ligocie. Zakończono prace konserwatorskie

Zakończono prace konserwatorskie

przy kamiennej kapliczce – figurze Matki

Boskiej Niepokalanie Poczętej, zlokalizowa-

wanej w Ligocie przy ul. Czechowickiej 60.

Kapliczka została uszkodzona przez wichurę.

Odbioru końcowego prac dokonano jeszcze w kwietniu br. Prace udało się przeprowadzić dzięki staraniom Marii i Jarosława Distel, właścicieli nieruchomości, na której zlokalizowana jest kapliczka oraz Pracowni Konserwacji Zabytków Maria Osiełczak, która przeprowadziła konserwację obiektu. Łączny koszt prac wyniósł 25.830 zł, z czego 20.664 zł stanowiła **dotacja przyznana**

przez Radę Miejską w Czechowicach-Dziedzicach. Figura Matki Boskiej powstała w XIX wieku (1871 r.) w stylu baroku ludowego. Została wykonana z piaskowca. Całość składa się z niskiego postumentu oraz wysokiej, smukłej, ośmiobocznej kolumny oraz figury Matki Boskiej. Podstawę rzeźby stanowi kula ziem- ska opleciona węzłem, na której stoi frontalnie figura Marii z dłońmi złożonymi do modlitwy. Jej prawa noga opiera się o księżyc, lewa depcze głowę węża. Matka Boska ubrana jest w długą suknię oraz narzucony na plecy płaszcz, a jej uniesioną twarz oka-

Pomóż w odbudo- wie pomnika!

Posiadasz archiwalne zdjęcie Pomnika
Wolności? Zgłoś się!

5 kwietnia br. Rada Miejska podjęła uchwałę Nr XXI/194/16 w sprawie odbudowy Pomnika Wolności upamiętniającego walczących o wolność Ojczyzny. Pomnik ma nawiązywać w stylu i charakterze do istniejącego do II wojny światowej pomnika, który był usytuowany na Placu Wolności w Dziedzicach. Nowy pomnik ma stanąć przy skrzyżowaniu ulic Niepodległości i Adama Mickiewicza (szerzej o tym pisaliśmy w biulety- nie nr 3-4/2016). Aby możliwie jak najwierniej odtworzyć pomnik z lat 1924-39, potrzeba jak najwięcej jego fotografii, nie zachował się bowiem do naszych czasów oryginalny projekt pomnika. Jeśli ktoś jest w posiadaniu starych, oryginalnych fotografii monu- mentu - prosimy o kontakt z Wydziałem Urbanistyki i Architektury (ul. ks. J. N. Barabasa 1) lub na e-mail: um@um.czechowice-dziedzice.pl.

miął wysokość 6 metrów, na jego pod- stawie znajdowały się dwie alegoryczne figury legionisty i górnik-powstań- ca. Na tablicy umieszczono napis: „Nie damy ziemi skąd nasz ród”. Po śmierci Józefa Piłsudskiego w 1935 roku na obeli- sku znalazł się także medalion z jego po- piersiem, zmieniono też godło. Pomnik był symbolem wdzięczności mieszkań- ców na pamiątkę wymarszu Legioni- stów w 1914 roku oraz przyłączenia zie- mi śląskiej do Rzeczypospolitej. Został zniszczony przez Niemców we wrze- śniu 1939 roku. Przez lata wymazany z krajobrazu naszego miasta wrócił, choć w zmienionej formie, na swoje miejsce 11 listopada 1993 roku - upamięt- niono wówczas Pomnik Wolności jego „cieniem”, który wyznaczono w miej- scu ustawienia oryginału, a w 1996 r. umieszczono tam ocalone oryginalne części pomnika i tablicę pamiątkową in- formującą o historii obelisku. (Red.) ■

Pomnik Wolności w Dziedzicach zo- stał uroczystie od- słonięty 14 września 1924 roku. Było to dzieło artysty z Kra- kowa Jana Raszki. Pomnik wybudo- wany został ze skła- dek społecznych. Kamienny obelis-

Ligota, ul. Czechowicka 60.
Kapliczka - figura Matki Boskiej
Niepokalanie Poczętej.

Po lewej (w okręgu - u góry) stan z roku 2012,
po prawej (i u dołu) stan z roku 2016.

FOT. ABAKUS PRACOWNIA PROJEKTOWO-URBANISTYCZNO-KONSERWATORSKA

FOT. BEATA BARBIECKA-UZAKO

▷ lają długie, gładko zaczesane włosy. Wokół głowy widoczna jest aureola z gwiazd.

Prace konserwatorskie rozpoczęto w związku z uszkodzeniami figury, jakie wystąpiły w wyniku wichury, która przeszła przez Ligotę 8 lipca 2015 roku. Figura została przewrócona i roztrzaskana na kilka części.

Ocena stanu istniejącego ujawniła dodatkowo inne zniszczenia, które spowodowane były działaniem wody i innych czynników atmosferycznych. Na powierzchni kamienia widoczne były liczne spękania, porosty i grzyby. Ponadto na stan kapliczki znaczny wpływ miały metalowe bolce łączące konstrukcję, które wywołały pęknięcie elementów pod wpływem siły przy przewracaniu się kapliczki, jak i zamontowany na figurze wtórny stalowy daszek, który swym ciężarem, pod naporem wiatru, doprowadził do osłabienia konstrukcji. Całość kapliczki była wtórnie przemalowana farbą olejną, co doprowadziło do zmian w strukturze samego kamienia, a także zatarło

kunsztowną obróbkę kamieniarską.

Przed rozpoczęciem prac konserwatorskich obiekt został zabezpieczony oraz wpisany - decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 21 lipca 2015 roku - do rejestru zabytków ruchomych województwa śląskiego (pod numerem B/300/15), co stanowiło warunek uzyskania dotacji na przeprowadzenie prac. Następnie Rada Miejska przyznała, Uchwałą nr XXI/193/2016 z dnia

Stan kapliczki po uszkodzeniach, do jakich doszło w wyniku wichury z 8 lipca 2015 roku.

Figura przewróciła się i została roztrzaskana na kilka części. Obiekt został zabezpieczony oraz wpisany do rejestru zabytków ruchomych województwa śląskiego pod numerem B/300/15.

5 kwietnia 2016 r., dotację celową na prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (konserwacja Kolumny Matki Bożej, ustawionej w Ligocie, przy ulicy Czechowickiej). Celem prowadzonych prac było przywrócenie ka-

pliczce pierwotnego wyglądu, zlikwidowanie elementów wtórnych oraz zabezpieczenie przed działaniem czynników zewnętrznych. W trakcie prac wykonano analizę stabilności fundamentu,

oczyszczono kamień z wtórnych nawarstwień i przemalowań, wzmocniono odspojone fragmenty, wykonano odsolenie obiektu i przeprowadzono jego wzmocnienie, poskładano w całość połamane elementy i sklejono (z zastosowaniem bolców ze stali nierdzewnej). Następnie uzupełniono ubytki, zaizolowano przed działaniem czynników atmosferycznych, zamontowano powrotnie wieniec do oryginalnych otworów w kamieniu oraz wykonano montaż elementów kapliczki.

W ramach prowadzonych prac wykonano pełną dokumentację fotograficzną stanu zastanego, prowadzonych prac oraz stanu po zakończeniu prac konserwatorskich. Sformułowano również wytyczne dla użytkownika celem utrzymania kapliczki w jak najlepszym stanie. Zalecono między innymi odkurzanie i oczyszczanie powierzchni z zanieczyszczeń ptaków, pajęczyn i skupisk owadów oraz dokonywanie przeglądów fugowania poszczególnych elementów. Zwrócono uwagę, iż nie należy stawiać na postumencie świec i lampek, montować elementów dekoracyjnych ani wprowadzać dodatkowych obciążeń (takich jak na przykład daszek, obecny na kapliczce przed remontem), które mogą osłabić konstrukcję smukłej kapliczki.

UA/UM, RED.

FOT. ABAKUS PRACOWNIA PROJEKTOWO-URBANISTYCZNO-KONSERWATORSKA

Inwestycje i remonty

W wakacje, gdy ruch samochodowy w mieście był nieco mniejszy, prowadzono szereg **drogowych inwestycji oraz remontów**. Dobiegły końca lub planowane są też inne zadania.

Pompownia gotowa

Dobiegły końca prace przy budowie pompowni, znajdującej się przy zbiorniku u ujścia kanału ulgi, biegnącego od ulicy Jasnej do rzeki Wisły. Budowa pompowni była realizowana w ramach tzw. specustawy. Pierwszym etapem realizacji zadania, związanego z odprorowadzaniem wód opadowych z północnej części miasta, była budowa kanału ulgi

Pompownia przy kanale ulgi

FOT. ŁUKASZ PIĄTEK

od ul. św. Barbary do rzeki Wisły. Pompownia umożliwia teraz odprowadzanie wód opadowych z kanału ulgi do rzeki Wisły w okresie podwyższonych stanów rzeki. W ramach inwestycji wybudowano m.in. zbiornik pompowy składający się z dwóch połączonych ze sobą komór żelbetowych, zamkniętych uzbrojoną pokrywą, wewnątrz których zabudowano pompy śmigłowe o wydajności 1,6 m³ na sekundę, a także zamknięte kanały dopływowe, dwa rurociągi tłoczne do rzeki Wisły, podziemne przyłącze energetyczne i stację transformatorową oraz drogę dojazdową z placem manewrowym. Szerzej o inwestycji pisaliśmy w numerze 3-4/2016 biuletynu.

Drogi i chodniki

Ukończone lub planowane do ukończenia do końca wakacji są m.in. takie zadania, jak budowa chodnika wzdłuż

ulicy Miliardowickiej w Zabrzegu (kontynuacja - odcinek do stacji kolejowej, wraz z poszerzeniem drogi), wykonanie nowej nawierzchni oraz poszerzenie kolejnego odcinka ulicy Zajączkowej, remont odcinka ulicy Żeromskiego (do skrzyżowania z ulicą Barlickiego) wraz z wykonaniem kanalizacji deszczowej, a także wykonanie nowej nawierzchni na ulicy Górniczej (od przejazdu przy PG Silesia do ulicy Węglowej). Do końca września powinien zakończyć się remont ulicy Jasnej (przebudowa jezdni, wykonanie podbudowy i nakładki asfaltowej oraz wymiana nawierzchni chodnika wraz

z wykonaniem kanalizacji deszczowej). W kolejce czeka przebudowa ulicy Szwajcarska Dolina (pomiędzy ulicami Łukową, a Łukasiewicza), wraz z wykonaniem odwodnienia oraz oświetlenia - w sierpniu miał miejsce etap wyłaniania wykonawcy i przygotowywania placu budowy. W planie jest m.in. budowa miejsc parkingowych oraz wykonanie całej konstrukcji drogi, z podbudową i nakładką asfaltową. Z kolei na budowę chodnika wzdłuż ulicy Legionów (kontynuacja - odcinek od ulicy Renarda do ulicy Cmentarnej) rozpisano przetarg, a zadanie budowy nowego odcinka ulicy Lisiej w Zabrzegu oczekuje na skompletowanie właściwych pozwoleń. Do końca listopada wyremontowane zostaną także - na najbardziej uszkodzonych odcinkach - ulice Zawodzie, Kotulińskiego, Wiejska, Starowiejska, Krzywa, Topolowa, Sobieskiego, Wypoczynkowa, Piwna i Wiśniowa. Ponadto, jak informuje również Wydział Inwestycji i Zarządu Drogami Urzędu Miejskiego, w wakacyjnym czasie na terenie gminy przeprowadzanych jest kilkanaście zadań, polegających na rozbudowie bądź uzupełnianiu oświetlenia ulicznego.

Inne zadania inwestycyjne

Jeszcze przed wakacjami udało się zakończyć inwestycję na placu zabaw dla dzieci na Osiedlu Renardowice (park na Północy), polegającą na wykonaniu

zadaszeń, mających za zadanie ochronę korzystających z placu przed słońcem. W tym roku powinien również powstać projekt nowego budynku kajakowni przy stawie „Kopalniok” na Osiedlu Barbary. Większą inwestycją, która wykonana ma zostać do końca listopada bieżącego roku, będzie przebudowa Placu Wolności. Odnowiony plac, z fontanną, ławeczkami, zielenią oraz oświetleniem w technologii LED, ma stać się skwarem, na którym będzie można z przyjemnością usiąść i odpocząć.

Trwają również przygotowania do postawienia toalety publicznej - Urząd Miejski dokłada starań, aby jeszcze w tym roku mogła ona się pojawić w rejonie przejścia pomiędzy ulicami Piłsudskiego i Słowackiego. Niewykluczone, że w dalszej perspektywie czasowej podobne toalety pojawią się w rejonie placu autobusowego oraz w parku na Północy.

Aktualnie gmina przygotowuje się również do przeprowadzenia kilku inwestycji, polegających na termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (OZE). Mowa tu między innymi o budynku Przedszkola Publicznego nr 10, budynku OSP Zabrzeg oraz głównym obiekcie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Przeprowadzenie samych prac zaplanowane jest na rok przyszły. (IZD/UM, ŁP, Red.). ■

Prace na ulicy Żeromskiego, lipiec br. Obecnie zadanie już zakończono.

FOT. ŁUKASZ PIĄTEK

Gmina Czechowice-Dziedzice - jak co roku - ogłosiła przetarg na wykonanie usług związanych z wykaszaniem poboczy dróg gminnych i powiatowych oraz działek gminnych, znajdujących się na jej terenie.

Wakacje w bibliotece

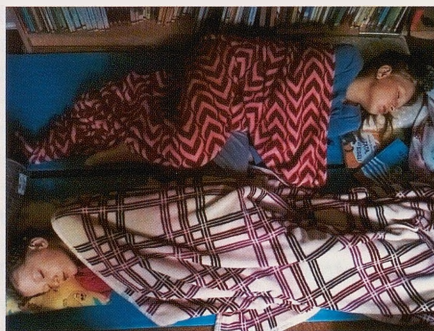
Biblioteka czechowicka

to dobre miejsce dla dzieci i dorosłych do nauki i zabawy. Oto kilka przykładowych atrakcji, które już za nami.

Pomysłowość i energia to charakterystyczne cechy naszej „Biblioteki dla Dzieci”, czyli Oddziału Dziecięcego Miejskiej Biblioteki Publicznej. Wakacyjna Noc Przygody – to jedna z propozycji na wakacje, na którą zaproszono najmłodszych czytelników. Przedsięwzięcie – podobnie jak tradycyjna Noc Andersena – to mnóstwo dobrej zabawy, uśmiechu i radości. Dzieci sadziły

kwiaty i krzewy, szukały skarbu, wzięły udział w warsztatach matematyczno-fizycznych oraz teatralnych. I choć atrakcji było mnóstwo to siła i energia rozpieszczały uczestników nocnej zabawy w bibliotece niemal do samego rana. Na co dzień zapraszamy dzieci i młodzież po książki i czasopisma, polecamy korzystanie ze stanowisk komputerowych, czekamy na Was! Wakacyjną Noc Biblioteki sponsorowała firma „Deltex” z Czechowic-Dziedzic. W Filii nr 10 polecamy zajęcia dla dzieci najmłodszych. „Kulturkowo” to kolorowo wyposażona przestrzeń biblioteczna, w której toczą się spotkania pod tym samym tytułem.

Dzieci pod opieką doświadczonego bibliotekarza zdobywają wiedzę o otaczającym je świecie, a wszystko to w formie radosnej zabawy. Zapraszamy serdecznie we wrześniu. Bardzo edukacyjnie za to jest w Filii nr 5 w Bronowie. Dzieci w wieku 8-12 lat uczą się tu języka angielskiego poprzez różne aktywności edukacyjne, gry, zabawy i ćwiczenia, poznają również historię Anglii, jej kulturę, zwyczaje i tradycję. W celu łatwiejszej i przyjemniejszej nauki dzieci podzielone zostały wg wieku na małe 5-7 osobowe grupy. Zajęcia prowadzone są od 2014 roku, a do zapisów na nowy rok szkolny zapraszamy od 1 września br. Dorosłych czytelników zapraszamy do biblioteki po książki, gazety, filmy i muzykę. Warto skorzystać z Internetu, wziąć udział w warsztatach artystycznych oraz powiększyć grupę Słuchaczy Akademii Pięknego Czasu. A ponadto od września znów zapraszamy na spotkania autorskie – MBP gościć będzie Michała Rusinka i Pawła Beręsewicza. (MBP) ■

Wykaszenie poboczy i dróg

W związku z wynikiem przetargu zawarto umowy na realizację prac z firmą TRANS PLANT Sp. z o.o. z siedzibą w Radziechowach. Zgodnie z zawartą umową, pierwsze wykaszanie powinno zostać wykonane w okresie od 4 do 28 maja 2016 roku. Wykonawca jednak nie wywiązał się należycie z umowy. Jak informuje Wydział Inwestycji i Zarządu Drogami Urzędu Miejskiego w Czechowicach-Dziedzicach, opóźnienia w realizacji przedmiotów za-

mówienia powstały w wyniku słabej organizacji pracy po stronie wykonawcy. Monity o intensyfikację prac oraz zwiększenie składu osobowego i sprzętowego, kierowane do wykonawcy przez gminę, nie przynosiły żadnych skutków.

Z uwagi na fakt, iż wykonawca nie zakończył pierwszego etapu prac objętych umową i nie przystąpił do drugiego wykaszania, w dniu 11 lipca br. nastąpiło rozwiązanie umowy i naliczenie kar

umownych. W trybie pilnym gmina zawarła z innymi wykonawcami umowy, pozwalające na doraźne – interwencyjne dokończenie prac związanych z wykaszaniem terenów objętych umową z dotychczasowym wykonawcą. Trwają prace mające na celu dokończenie wykaszania poboczy dróg i terenów gminnych.

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo Zamówień Publicznych, Gmina Czechowice-Dziedzice zobowiązana jest do ogłoszenia kolejnego przetargu na realizację prac związanych z wykaszaniem dróg gminnych i powiatowych oraz terenów gminnych. (IZD/UM, ŁP) ■

Piknik na Czechowickich Błoniach pełen młodszej energii

23 lipca w parku na Północy zorganizowany został przez Gminę Czechowice-Dziedzice - wspólnie z parafiami naszego dekanatu - piknik z okazji Światowych Dni Młodzieży.

Uczestniczyła w nim licząca niemal 400 osób grupa francuskiej młodzieży wraz z księżmi i siostrami zakonnymi, która gościła w parafiach Dekanatu Czechowickiego. Bawili się wspólnie z goszczącymi ich rodzinami, czechowickimi księżmi i mieszkańcami gminy. Młodzież powitała ciepłymi słowami Burmistrz Marian Błachut, wyrażając radość z goszczenia pielgrzymów. Przemówił także biskup Dominik z Francji, który rozpoczął od chwili ciszy dla uczczenia ofiar zamachów terrorystycznych, szczególnie tego w Nicei (goszcząca u nas młodzież pochodziła z okolic Nicei i Marsylii). Następnie złożył słowa podziękowania za gościnę i sprowokował francuską młodzież do wyrażenia swej wdzięczności. W imieniu dekanatu ks. Ludwik Duży - proboszcz parafii pw. św. Barbary - podziękował rodzinom za otwarcie swych domów dla pielgrzymów oraz burmistrzowi za pomoc w organizacji pobytu gości.

Kolejnym elementem pikniku była inauguracja muralu, który powstał na pamiątkę ŚDM, o czym piszemy obok. Autorka malowidła, czechowiczanka Aneta Paszek, przedstawiła symbolikę muralu i zaprosiła uczestników pikniku do pozostawienia na nim swojego śladu w postaci cytatów, myśli czy podpisów. Artystyczną część pikniku zainaugurowały mażoretki Perfekto, działające przy Miejskim Domu Kultury. Zostały entuzjastycznie przyjęte przez publiczność. Podobnie świetny odbiór miała grupa wokalistów Teatru Muzycznego Movimento, która dała popisowy koncert. Całości dopełnił występ czechowickiego zespołu Akustyczne Historie.

Wszyscy korzystali z atrakcji, jakie oferuje park. Grali w piłkę nożną, koszykówkę, siatkówkę, ćwiczyli na siłowni plenerowej i wypalali sznurkami wzory na przestrzennych panelach do haftu krzyżkowego. Ponadto uczestniczyli w zajęciach z rękodzieła artystycznego prowadzone przez panie z Pracowni

FOT. MAGDALENA ZACHEK-PASZEK

FOT. MAGDALENA ZACHEK-PASZEK

Rękodzieła Artystycznego działającego w MDK. Kosztowali ciasta upieczone przez członkinie Towarzystwa Przyjaciół Ligoty i grupę działającą przy MDK oraz smakowali miody ze Stowarzyszenia Pszczelarzy w Czechowicach-Dziedzicach. W międzyczasie odbył się pełen emocji mecz piłki nożnej Polska-Francja, zorganizowany przez MOSiR. Reprezentanci zostali wyłonieni z grupy francuskiej oraz przyjmującej ją polskiej młodzieży. Wokół boiska kłębił się żywo kibicujący tłum, powiewały flagi, odśpiewano nawet Marsylianekę. Mecz zakończył się remisem i rozegrano dogrywkę. W jej trakcie Francuzi przeprowadzili spektakularną zmianę, w wyniku której na boisku pojawiła się grupa sześciu siostr zakonnych, które mimo habitów grały z pełnym zaangażowaniem. Ostatecznie polska drużyna wygrała 3:2.

Dekoracja odbyła się na scenie. Na szyjach Francuzów Burmistrz Marian Błachut zawiesił srebrne medale, a złote zostały zawieszone przez Przewodniczącą Rady Miejskiej Damianę Żelazną na szyjach Polaków. Została też przyznana nagroda fair play, w wyniku której medale otrzymały francuskie siostry zakonne. Po wzniesieniu pucharu przez polską drużynę, jej kapitan w burzy

braw i okrzyków przekazał trofeum Francuzom. Francuska młodzież zarażała swym entuzjazmem

wszystkich uczestników pikniku. Zaprezentowali przygotowany flash mob, wykonany z udziałem francuskich księży i sióstr zakonnych. Dali też żywiołowy koncert i oddali się wspólnym tańcom z młodzieżą polską.

Zabawa nie miałaby końca, lecz napięty program pobytu wymusił jej wyciszenie. Na zakończenie uczestnicy odśpiewali Apel Jasnogórski, poprowadzony przez ks. Andrzeja Zelka - proboszcza parafii pw. św. Katarzyny. Gdy się ściemniło, gości pożegnał spektakl przygotowany przez Grupę Fireshow Zapaleńcy pod wodzą Agnieszki Goli. Czworok tancerzy w magicznym kręgu utworzonym przez grupę młodzieży dało pokaz swoich umiejętności tańca z żywym ogniem, łącznie z krzesaniem isker i fajerkami. Mamy nadzieję, że wspólne spędzone chwile na długo pozostaną w pamięci, przede wszystkim w pamięci naszych gości z Francji.

GRZEGORZ WASIK

FOT. MAGDALENA ZACHEK-PASZEK

Mural z okazji ŚDM 2016

W parku na Północy powstał nowy mural.

Będzie on pamiątką po pobycie grupy francuskich pielgrzymów, uczestniczących w Światowych Dniach Młodzieży, którzy przez tydzień gościli na terenie naszej gminy. Autorką muralu jest czechowicka artystka Aneta Paszek, a jego wykonanie zleciła gmina.

Mural, powstały na ścianie skateparku, jest graficzną opowieścią o grupie pielgrzymów, którzy pierwszy tydzień spędzali w parafiach Dekanatu Czechowickiego, stąd lewa część obrazu przedstawia symbole naszego miasta, kościoły pw. św. Barbary i Jezusa Chrystusa Odkupiciela, Miejski Dom Kultury, czechowicki dworzec kolejowy i Pałac Kosiłkińskich. Młodzież następnie udała się do Krakowa na spotkanie z papieżem, by tam uczestniczyć w modlitwach, których elementem kulminacyjnym ma być nocne czuwanie z ojcem świętym. Na muralu został oddany ten efekt

FOT. GRZEGORZ WASIK

przejścia dnia w noc. Użyta symbolika i kolorystyka korespondują z oficjalną grafiką ŚDM, tworząc efekt ilustracji baśni. Jedynie postać papieża Franciszka została oddana realistycznie, by podkreślić to, że poza radością i entuzjazmem młodych ludzi istotą ich spotkania jest wspólna modlitwa i pogłębienie wiary. W bramie wejściowej skateparku artystka umieściła dwa francuskie symbole – łuk triumfalny i wieżę Eiffla, akcentując pochodzenie grupy goszczącej w naszym mieście. Pomalowane betonowe kostki, ułożone przed murem, układają się w barwy narodowe Francji i Polski. Mural został oficjalnie oddany 23 lipca, podczas pikniku, o którym piszemy

FOT. GRZEGORZ WASIK

obok. Dopełnieniem malowidła były podpisy, cytaty, myśli i małe ilustracje, jakie pod okiem wykonawczyni nanosili na muralu uczestnicy pikniku.

Zachęcamy do odwiedzenia parku i obejrzenia powstałego muralu. Dziękujemy artystce za zaangażowanie i końcowy efekt jej pracy. (GW) ■

I nas goszczono

Również i nasza młodzież była goszczona we Francji...

Nie dalej niż w maju 2014 roku grupa młodych Czechowiczian gościła m.in. w Bourmont gdzie nawiązała współpracę z tamtejszą szkołą (Collège Louis Bruntz) i władzami miejskimi. W tej wymianie francusko-polskiej wzięli udział uczniowie trzech szkół naszego miasta - Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie, Katolickiego Gimnazjum i Publicznego Gimnazjum nr 2 im. Janusza Kusocińskiego.

Podczas wizyty naszej, czechowickiej młodzieży we Francji, młodzi ludzie pod okiem swojego nauczyciela języka francuskiego Iwony Szendery zwiedzili Strasburg, Bourmont, Nancy, Grand, Domrémy-la-Pucelle, Colombey-les-Deux-Eglises i oczywiście Paryż. Młodzież odbyła podróż przez Alzację, Lotaryngię, Szampanię, Ardeny i l'Île de France, poznając kulturę, liczne zabytki, doskonaląc język francuski i nawiązując przyjaźnie. Nasi uczniowie byli goszczeni też przez władze Bourmont, gdzie przebywali w sumie 7 dni. W samym Bourmont zostali przyjęci entuzjastycznie. Rodziny francuskie gościły ich w swoich domach, zostały też zorganizowane liczne spotkania z okoliczną młodzieżą, pedagogami, mieszkańcami

i przedstawicielami lokalnego samorządu. Czechowiccy uczniowie, niejako w rewanżu, mieli tego lata okazję zaprosić Francuzów do naszego miasta z okazji ŚDM.

Od 2008 roku Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie współpracowało przez 7 lat z regionem Pas-de-Calais w północnej Francji. Władze tego departamentu zapraszały co roku dwóch naszych uczniów do udziału w dwutygodniowym Uniwersytecie Letnim w Boulogne-sur-Mer, finansując cały pobyt, podróż i naukę języka. Każdorazowo młodzież była serdecznie przyjmowana przez władze miasta i mieszkańców. W takiej współpracy pomaga wysoki poziom nauczania języka francuskiego we wspomnianych, czechowickich szkołach. A jest się czym poszczycić. Młodzież uczy się języka, zdaje egzaminy gimnazjalne, maturalne i przystępuje do konkursów przedmiotowych, a także do prestiżowych, międzynarodowych egzaminów DELF. Zdobyła w latach 2014-2016 aż 33 certyfikaty wystawione przez francuskie Ministerstwo Edukacji Narodowej. Uczniowie biorą udział w lekcjach prowadzonych przez lektorów belgijskich a nawet kanadyjskich (z prowincji Québec), wyjeżdżają na wycieczki naukowe do Francji i Belgii, uczestniczą w Projekcie „Klasy Frankofońskie na Śląsku”, biorą

udział w licznych imprezach francuskojęzycznych jak np. koncerty, festiwale, seanse filmowe, spektakle, wykłady czy obchody Międzynarodowego Dnia Frankofonii. Współpracują także z Uniwersytetem Śląskim, Międzynarodową Szkołą Nauk Politycznych UŚ i NKJO Politechniki Śląskiej. A Katolickie Gimnazjum w grudniu 2015 roku uzyskało status szkoły partnerskiej Ambasady Francji i Instytutu Francuskiego w Polsce. Francuski jest językiem obecnym na pięciu kontynentach, jest językiem biznesu, informatyki, nauki, nowych technologii, mediów, polityki, dyplomacji i kultury, a jak przydaje się jego znajomość mogliśmy się przekonać choćby podczas niedawnego pikniku z okazji ŚDM, o którym mowa obok. Z okazji wizyty francuskiej młodzieży u nas gmina wydała francuskojęzyczne ulotki, w których opisana została historia i atrakcje miasta. Przekład został opracowany przez czechowicką młodzież licealną pod kierunkiem Iwony Szendery. (ISZ, Red.) ■

FOT. ARCH. ISZ

Urząd Miejski

w Czechowicach-Dziedzicach

Plac Jana Pawła II 1
43-502 Czechowice-Dziedzice

Tel. 32 21 471 10 Fax. 32 21 471 82
E-mail: um@um.czechowice-dziedzice.pl
www.czechowice-dziedzice.pl

GODZINY PRACY :

poniedziałek-środa 7:30-15:30
czwartek 7:30-17:30
piątek 7:30-13:30
w soboty, niedziele i święta nieczynny

DYŻURY:

Burmistrz **Marian Błachut** i jego zastępcy
Maciej Kołoczek i Paweł Mrowiec
przyjmują mieszkańców w ramach skarg i wniosków w każdy:
poniedziałek 14:00-16:00 pok. 201
czwartek 14:00-16:00 pok. 201
Wymagane są wcześniejsze zapisy:
tel. 32 21 47 132, 32 21 47 164

Radni miejscy, powiatowi i wojewódzcy
przyjmują mieszkańców w ramach swoich dyżurów,
których bieżąco aktualizowana lista znajduje się na stronie
www.bip.czechowice-dziedzice.pl

Przewodniczący Rady Miejskiej
Damian Żelazny przyjmuje mieszkańców w każdy:
czwartek, w godz. 15:30-16:30 - pok. 206

Zastępcy Przewodniczącego Rady Miejskiej
Krzysztof Bergel i Bartłomiej Fajfer
przyjmują mieszkańców w każdy:
poniedziałek, w godz. 15:30-16:30 - pok. 206

Senator RP **Andrzej Kamiński** przyjmuje w każdy
drugi poniedziałek miesiąca,
w godz. 14:00-15:00 - sala USC, II piętro

BIURA POSELSKIE:

- Jacek Falfus** (filia)
ul. Słowackiego 32, tel. 33 828 39 60 (Bielsko-Biała)
www.jacekfalfus.pl • jacekfalfus2001@poczta.onet.pl
- Mirosława Nykiel** (filia)
ul. Legionów 83, tel./fax 33 821 39 59 (Bielsko-Biała)
www.miroslawanykiel.pl • mirosława.nykiel@sejm.pl
- Małgorzata Pepek** (filia)
ul. Kolejowa 9, tel. 606 283 709 tel./fax 33 861 00 33 (Żywiec)
www.malgorzatapepek.pl • malgorzata.pepek@sejm.pl

TELEFONY ALARMOWE:

- Numer alarmowy z tel. kom. i stacji: 112
- Pogotowie ratunkowe: 999 lub 32 215 20 00
- Straż pożarna: 998
- Policja: 997 Komisarjat Policji: 32 214 88 10
- Straż Miejska: 986 lub 32 215 54 92
- Niebieska Linia - 0-801 120 002
- Og. Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Ogólnopolski nr ratunk. w górach: 601 100 300
- GOPR - grupa beskidzka - 985, 33 829 69 00
- Ogólnopolski nr ratunk. nad wodą: 601 100 100
- Śląskie WOPR - 500 543 210
- Pogotowie ciepłownicze - 993 lub 32 215 21 51
- Pogotowie energetyczne - 991
- Pogotowie górnicze - 32 215 27 88
- Pogotowie gazowe - 992 lub 32 215 33 76
- Telefon zaufania - 988
- Informacja telefoniczna - 118 913
- Wodociągi i kanalizacja:
32 215 37 17 (PWIK) oraz 32 215 31 71 (PIM)
zgłoszenia awarii (całodobowo): 994 (bezpłatny)
oraz 32 215 31 71, 32 215 21 51, 601 312 877
- Informacje PKM: 32 215 91 78
- Informacja PKP: 94 36
- Na wypadek klęski żywiołowej: 32 214 71 66
- PKK Grupa Ratownictwa: 669 881 302

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC jest czasopismem bezpłatnym, rozpowszechnianym nieodpłatnie w wyznaczonych punktach kolportażu na terenie miasta i gminy.

Zapraszamy do następujących punktów kolportażu biuletynu:

CENTRUM MIASTA - osiedla CENTRUM, LESISKO

Urząd Miejski - Pl. Jana Pawła II 1 (oraz inne wydziały)
Miejska Biblioteka Publiczna Wypożyczalnia - Żeromskiego 14
Cukiernia ASTERIA i Kawiarnia MALINOWA - AMBASADA SŁODKOŚCI - Pl. Jana Pawła II 4/2
Miejska Biblioteka Publiczna Czytelnia - Niepodległości 32/34
Miejski Dom Kultury - Niepodległości 42
Powiatowy Urząd Pracy Filia w Czechowicach-Dziedzicach - Kopcia 1
Nets - Słowackiego 17
Punkt Obsługi Finansowej POLCAS - Słowackiego 13 (przy Rondzie Solidarności)
Sklep SPOŁEM DELIKATESY - Kolejowa 1
Punkt Sprzedaży Biletów PKM - Towarowa (przy płycie dworca autobusowego)
Kiosk WEST - Towarowa 2 (przy płycie dworca autobusowego)
Biuro Pośrednictwa i Finansów RENOMA - Towarowa 2b
Sklep i Punkt Obsługi Finansowej EMIKAS - Słowackiego 2
Apteka EUREKA - Piłsudskiego 12
DAYLI - Niepodległości 12
Sklep SPOŁEM NASZ DOM - Słowackiego 24
Sklep SPOŁEM - Konopnickiej 1
Centrum Języków Obcych BEST - Kolejowa 15
Sklep PARTNER RTV-AGD - Sobieskiego 10 (przy placu targowym)
Ośrodek Pomocy Społecznej - Kolejowa 37
Sklep SPOŁEM SUBIEKT - Sobieskiego 86
Kiosk FH DARAL - Niepodległości 79 (pomiędzy Rondami Sybiraków a AK i NSZ)
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Pływalnia WODNIK - Legionów (obok Ronda AK i NSZ)
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Stadion - Legionów 145
Administracja Zasobów Komunalnych - Legionów 85

PÓŁNOC MIASTA - osiedla RENARDOWICE, PÓŁNOC, BARBARA, DZIEDZICE

Urząd Skarbowy w Czechowicach-Dziedzicach - Nad Białką 1a
Sklep SPOŁEM - Górnicza 67
Kiosk Prasowy i Wielobranżowy - Węglowa (przy przystanku autobusowym)
Delikatesy Osiedlowe - Polna 31a
Sklep wielobranżowy - Michałowicza 6c
Kiosk KAM-LEX K.Olejka - Szkolna 47 (przy skrzyżowaniu w Wyspiańskiego)
Dom Handlowy DZIEDZIC - Szkolna 40
Kiosk FH ANIA - Szkolna (przed DH DZIEDZIC)
Sklep SPOŁEM WALCOWNIK - Traugutta 19
Cukiernia i Kawiarnia CZEKOLADOWA - Traugutta 29
Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej - Drzymale 16
Sklep LEWIATAN - Legionów (przy skrzyżowaniu w Waryńskiego)
GROSZEK - Waryńskiego (przy skrzyżowaniu z Ochodzką)

POŁUDNIE MIASTA - osiedla TOMASZÓWKA, GÓRNE, POŁUDNIE

Sklep SPOŁEM WANDA - Łukasiewicza 57
Sklep SPOŁEM - Łukasiewicza 2
AUTOTEST Stacja Kontroli Pojazdów - Kopernika 3
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 3 - Legionów 187
DELIKATESY DELISSO - Legionów 158
Sklep SPOŁEM IWONA - Legionów 191
Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Podlarysz 2
EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Lipowska 72 (przy skrzyżowaniu z DK-1)
Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Zamkowa 74 (w Strażnicy OSP)
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 1 - Zamkowa 76
EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Mazańcowska 64
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 2 - Mazańcowska 68
Hotel „Pałac Kotulińskich” - Zamkowa 2
Urząd Celný w Bielsku-Białej Oddział w Czechowicach-Dziedzicach - Mazańcowska 70
Sklep BELA - Kopernika 41

GMINA - sołectwa LIGOTA, BRONÓW, ZABRZEG

Sklep Spożywczy - Czechowicka 4, LIGOTA BURZEJ
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Burzej - Bory 2, LIGOTA BURZEJ
TRÓJKA SC - Bielska 5, LIGOTA CENTRUM
Delikatesy Wiejskie - Bielska 2, LIGOTA CENTRUM
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Ligota Centrum - Wapienicka 1, LIGOTA CENTRUM
Sklep Spożywczy - A. Czyża 1 (skrzyżowanie z Międzyrzeczką), BRONÓW
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Bronów - A. Czyża 12, BRONÓW
Delikatesy Wiejskie - Jaworowa 1, LIGOTA MILIARDOWICE
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Miliardowice - Miliardowicka 68, LIGOTA MILIARDOWICE
Sklep FHU TOMSON - Miliardowicka 12, LIGOTA MILIARDOWICE
Sklep Spożywczy (LEWIATAN) - Miliardowicka 17a, ZABRZEG
Sklep Spożywczo-Przemysłowy AGMA Renata Podgigiel - Miliardowicka 17a, ZABRZEG
Apteka NA WIDNEJ - Widna 1, ZABRZEG
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Zabrzeg - Gminna, ZABRZEG
Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Do Zapory 22, ZABRZEG
Delikatesy U ANI - Stadionowa 32, ZABRZEG (przed wjazdem na stadion LKS SOKÓŁ)

Zapraszamy do współpracy - tel. 32 21 47 186